

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGES
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK
Copyright

XXXVII. Nr. 61

Redakcija: GLENMORE 5-7281

TREČIADIENIS (Wednesday) RUGPIČIO (AUG.) 22 D., 1952 M.

Administracija: GLENMORE 5-7068

10 CENTŲ

VYKSTA MASKVOS IR KINIJOS PASITARIMAI

Maskva. — Raudonosios Kinijos delegacija, vadovaujama min. pirmininko bei užs. reikalų ministro Chou En Lai, su gausiais karo ir ūkiniais patarėjais Maskvoje buvo sutikta Molotovo. Spauda nurodo, kad Maskvos ir Kinijos pasitarimuose bus paliesti Tolumų Rytų klausimai, Korejos karas, pasidalinimas tarp Maskvos įtakos sferomis Indijoje ir kituose Azijos kraštuose, taikos sutartis su Japonija, netgi Vokietijos reikalai.

Kas iš tikrųjų bus sutarta, Vakarai patirs tik iš prasitarimų rusų ar kiniečių spaudoje. Iš tokių prasitarimų jau dabar kai kas spėjama. — Maskvos radijas paskelbė, kad Kinijos vyriausybės galva noris iš Sovietų gauti daugiau pinigų, prekių ir ginklų pagal Kinijos pasiskolą, kurią ji užtraukė prieš dvejus metus Sovietų Sąjungoje 300 milijonų dol. penkeriems metams.

Churchillis pasisakė manęs, kad konferencija nutars Sovietų interesų svorį perkelti į Tolumuosius Rytus ir tenai spausti vakariečius. Saltoji kova tarp Rytų ir Vakarų tenai eisianti dėl įtakos Japonijoje, kaip Europoje dėl įtakos Vokietijoje. Galima laukti, kad Sovietų Sąjunga ir Kinija pasiūlys Japonijai taikos sutartį.

Nusižudė Auerbachas

Muenchenas. — Vokiečių teismas penkis mėnesius svarstė bylą Philip Auerbacho, buv. Bavarijos nuostolių atlyginimo komisaro. Kaltinamajį nuteisė pustrėčių metų kalėjimo už klastojimą, apgavimą, kyšių ėmimą, mokslo laipsnio pasisavinimą, neteisėną priešaišką ir kt. Kai teismas sprendimą paskelbė, tą pat naktį Auerbachas nusižudė. Jo laidotuvis virto demonstracija, kurią turėjo policija sklaityti. Demonstrantai nešėsi sūkius: "nacių auka," "Šalin Drefusso bylos" ir pan.

Auerbachas buvo Vokietijos žydas, kilęs iš Hamburgo ir sėdėjęs nacių kacetė. Tai davė progos Auerbacho bylą ir jo mirtį laikyti atgyjančio Vokietijoje nacizmo auka. Amerikos laikraščiai pažymi, kad trys teisėjai buvę nacių partijos nariai, prokuroras taip pat ir net medicinos ekspertas.

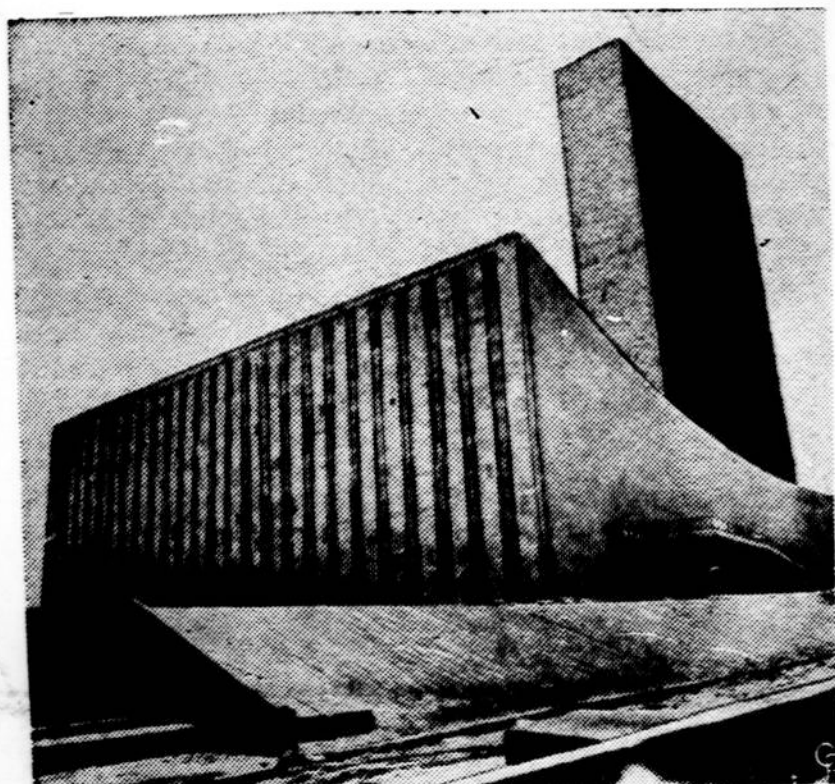
Auerbachas buvo pažįstamas šiek tiek ir lietuviams. Kai lietuviai, buv. Flossenburgo kacetininkai, surengė Flossenbūrge suvažiavimą ir parengė net lietuviškus įrašus, jie pakvietė dalyvauti ir Auerbachą, kaip buvusį Flossenburgo kalinį. Bet Auerbachas atsisakė, raštu kaltindamas lietuvių žydų persekiojimu ir žudymu.

SOVIETAI STATO AERODROMĄ PRIE BERLYNO

Berlynas. — Amerikiečių laikraštis "Die Neue Zeitung" praneša, kad rytų zonoj, tarp miestelių Guben ir Cöthbus, 60 mylių nuo Berlyno į pietų rytus, bolševikai stato aerodromą sprausimiams lėktuvams. Aerodromas būsiąs 5 mylių ilgio ir 3 pločio, sujungtas su Guben miesteliu požemiu. Lėktuvus per 6 minutes iš aerodromo pasieks Berlyną. Sprausminių lėktuvų bolševikai čia turi 500, o Vakarų sąjungininkai Berlyne neturi tik keleivinius ir šiaip neginkluotus lėktuvus.

Valstybės departamentas konferencijai didelės reikšmės neskiria. Spaudos direktorius M. J. McDermott pareiškė, kad jis nelaukia iš jos jokių ypatingų įvykių.

Tie, kurie vis laukia nesusipratimo tarp Maskvos ir Kinijos komunistų, dabar nurodinėja, kad jau išsiskyrusios Maskvos ir Kinijos nuomonės dėl įtakos Japonijoje. Laimėjusi Maskva, Maskvos radijas pranešė, kad Sovietų Sąjunga paima savo žinion Japonijos komunistų partiją, kurioj ankščiau buvo pasireikšusi titoistinė kryptis.

Baigiami įrengti JTO rūmai, kuriuose pilnaitis sesija jau numato posėdžiauti spalį 14 d. Rūmuose paruošta delegatams vietų 636, svečiams 800 ir laikraštiniams 235. Tuo tarpu iš įvykdytų JTO didžiųjų darbų tai yra svarbiausias.

Irane vėl karo padėtis

Teheranas. — Persija vėl buvo priversta susigrąžinti karo padėtį, nes kai tik ji buvo panaikinta, nacionalistų ir komunistų jaunimas kasdien kėlė riaušius miesto gatvėse. Rugp. 18 d. nacionalistai suėdino spaudos kioską, kuriame buvo pardavinėjami komunistiniai laikraščiai. Rugp. 19 d. komunistai surengė demonstraciją, kurioj buvo laidomi sūčiai prieš amerikiečius, o vienas amerikietis seržantas, pasirodęs su džipu, buvo apmėtytas akmenimis.

Finansiniai krizei nugalėti senatas pasiūlė apdėti dvarininkus mokesčiais 10% nuosavybės dydžio.

Britai nusprendė priimti Persijos pasiūlymą tartis dėl naftos.

LIETUVIAI DALYVAUJA VENGRO TAUTINĖJE ŠVENTEJE

New Yorkas. — Sekmadienį, rugpičio 24 d. vengrų tautinėje šventėje dalyvauja visos pavergtos tautos, jų tarpe ir lietuviai.

New Yorko Amerikos Lietuvių Tarybos nutarimu lietuvių grupei vadovauja advokatas Steponas Briedis. Lietuviai renkasi priešais šv. Patriko katedrą kampas 51 gatvės ir 5th Ave. Amerikos Lietuvių Taryba kviečia lietuvius kuo gausiausiai dalyvauti šioje solidarumo šventėje. Moterys prašomos atvykti tautiniais drabužiais.

4 val. p. p. mišparai šv. Patriko katedroje, 5 v. prasideda eitynės, 6 val. — iškilmingas aktas Carnegie Hall.

Sovietai panaikina politbiurą

Malenkovas būsiąs Stalino įpėdiniu

Maskva. — Stalinas išleido įsakymą spalį 5 d. sušaukti Sovietų komunistų partijos kongresą. Nors partijos statusas numato partijos kongresus kas treji metai, jis tačiau nebuvo sušauktas nuo 1939 m. Nuo kiekvienų 5,000 partijos narių turės būti pasiųstas vienas delegatas ir vienas jo pavaduotojas. Todėl kongrese laukiama apie 2,000 delegatų, nes partija turi 6-7 milijonus narių.

Šis komunistų partijos kongresas laikomas svarbiu įvykiu, nes jis turės priimti visą eilę plačios reikšmės nutarimų.

Visų dėmesį traukia nuostatas, kad numatoma panaikinti ligi šiol lemiamos reikšmės turėjusį politbiurą. Jo vietą bus sudarytas prezidiumas, kuris eis centrinio komiteto pareigas, šiam savo sesijas baigus ir išsiskirsčius. Manoma, jog tuo būdu norima Sovietų piliečiams sudaryti įspūdį, jog komunistų partija sudemokratinama, nes ir jų akyse politbiuras yra diktatūros įstaiga. Tačiau stebėtojai nemano, jog iš esmės kas pasikeistų.

Toliau numatoma plačiai svarstyti naujo ūkio penkmečio planą, kuriuo numatoma ligi 1956 m. gamybą padidinti 70-100%. Dėmesys ypač kreipiamas į geležies, plieno, anglies, medžio, elektros ir cheminės gamybos padidinimą.

Ūkinę sritį pabrėžiama civilinių reikmenų gamyba, matyt, norint sudaryti įspūdį, kad Sovietai yra labai taikus kraštas. Apie karinę gamybą nutylima.

Pabrėžtina, jog šis kongresas, iš tikro turės tik propa-

gandinį pobūdį. Jis iškels ir pabrėš tuos dalykus, į kuriuos komunistų vadai nori atkreipti pasaulio ir savo piliečių dėmesį. Bet nutarimai, kuriuos jis turės paskelbti, jau iš anksto yra paruošti ir jam belieka juos tik viešai užgirti.

Pagrindinę kalbą partijos suvažiavime sakys Georgij M. Malenkovas. Tas faktas stiprina spėjolimus, kad Malenkovas numatomas Staļino įpėdiniu. Jam konkurentai yra Molotovas ir Berija.

JAV RINKIMINIAI MANEVRAI

Washingtonas. — Rinkiminė kovoj respublikonai plačiai ėmė naudotis Stevensonso prasitarimais apie valdžios aparatą. Vienam laikraščiui į klausimą, ką Stevensonas veikty Washingtone, jis buvo atsakęs, kad jis galėtų rekomenduoti pirmiausia ištirti Washingtono netvarką ir padaryti tai, ką jis padarė per trejus metus Chicagoje. Tas pasakymas dabar plačiai aiškinamas kaip Stevensonso pripažinimas, jog valdžios aparate esanti korupcija ir kad klišūtis jai pašalinti esąs pats Trumanas.

MAO NORI PASKIRTI KINIJOS

"POPIEŽIŲ"

Kaip praneša lenkų laikraštis Gwiazda, Vatikane gauta žinių, kad raudonųjų kinų vadas Mao-Tse-Tung teiraujasi, ar nerus Kinijoje vyskupo, kuris apsiimtų būti popiežium ir galėtų vaidinti bent jo valdomoje valstybėje tokią pat rolę, kaip

katalikų galva Romoje. Esąs numatytas vyskupas Ču-Ci-Sin, kuris jau nuo š. m. gegužės mėn. sėdi kalėjime. Mao-Tse-Tung siūlęs jam pilną laisvę ir paramą, jei jis sutiktų pasipuošti tiara. Tuomet apvainikuotas Kinijos popiežius būtų nepriklausomas nuo katalikų hierarchijos ir būtų raudonosios Kinijos įrankis.

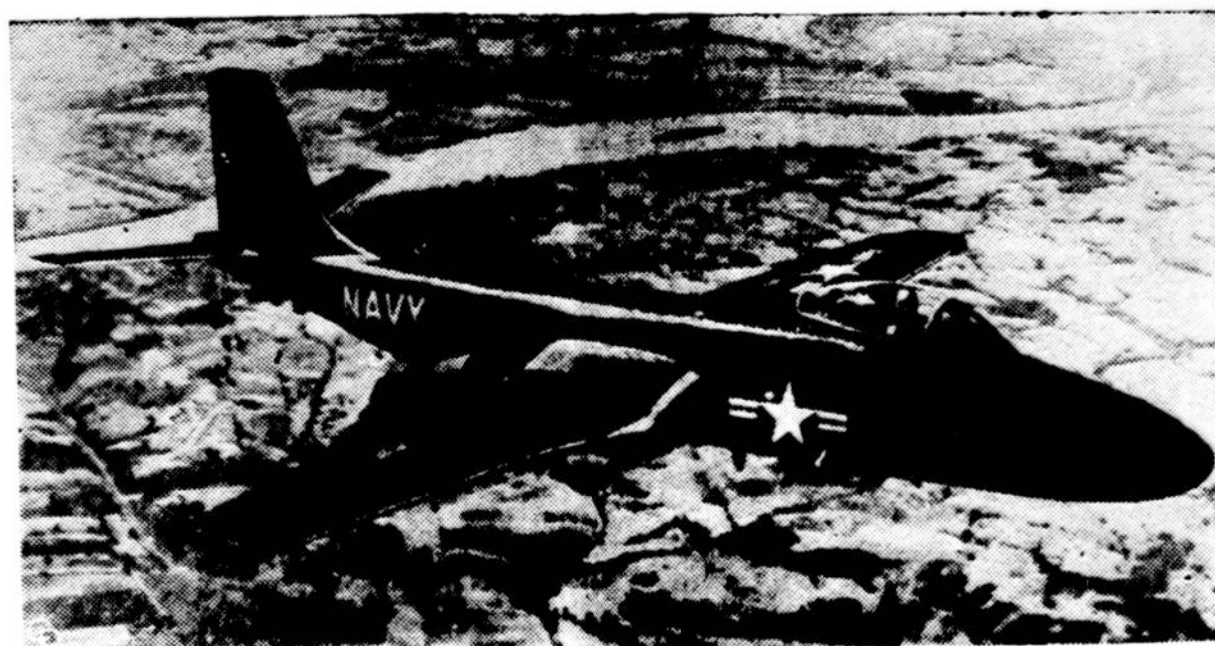
JAV APYVARTA DIDESNĖ KAIP PERNAI

Washingtonas. — Prez. Trumanas pareiškė, kad šiais metais JAV pajamos, išlaidos ir deficitas bus mažesni, negu buvo numatyta sausio mėn. Išlaidos būsiąs 79 milijardai vietoj numatyty 85, pajamos 68 milijardai ir 700 milijonų vietoj numatyty 71 milijardo, ir deficitas 10 milijardų vietoj 14. Tačiau pajamos, išlaidos ir deficitas vis tiek bus didesni negu tai buvo poretais metais. Pajamų šiemet bus daugiau nei pernai 6 milijardais ir 250 milijonais, išlaidų 13 milijardų daugiau ir deficitu taip pat 6 milijardais ir 250 milijonų daugiau.

VOKIETIJOS KATALIKŲ DIENOS

Vokietijos katalikai kasmet susirenka aptarti savo religinių, politinių, kartais ir socialinių reikalų. Hitlerio laikais tos katalikų dienos buvo nutrauktos, bet dabar, nors Vokietija ir suskaldyta, katalikai atnaujina savo tradicinę šventę. Pažymėtina, kad šiemet 75 kartą pasikartojančioje katalikų dienoje dalyvaus ir Sovietų okupuotos zonos katalikai.

Katalikų kongresas vyksta Berlyne rugpičio 19-25 dienomis. Visi posėdžiai vyks Vakarų Berlyne.

Pirmo pasiskraidymo pakilo viršum Missouri naujas karo lėktuvas B-26, apginkluotas naujausios rūšies radaru ir pasirodęs kautynėms visokiomis oro sąlygomis.

Prezidentas Trumanas džiaugiasi, gavęs "Dešimt įsakymų", kuriuos jam įteikia Schroederis (dešinė), Erelų Brolių Minesotos skyriaus vadovas, Baltuosiuose Rūmuose.

VAK. VOKIETIJOJ KOMUNISTŲ PARTIJA TURETŲ BŪTI UZDARYTA

Bonna. — Vokietijos kom. partija pasiskundė, kad jos palatpos rugp. 18 d. naktį buvo sunaikintos; Stalino ir kitų "vadų" paveikslai buvo sudraskyti ir sutrypti, baldai sulaužyti. Kaltininkai esą "Vokiečių jaunimo sąjungos" nariai.

"Komunistų partija yra Vakarų Vokietijai pavojinga ir turi būti uždrausta," pareiškė JAV teismo pareigūnas M. A. Mussmanas, atsilankęs Berlyne. Jis yra sykiu Pensilvanijos teismo narys: "Kiekvienas komunistas, kur jis laisvajame pasaulyje bebūtų, yra penktosios

kolonos narys. Pensilvanijoje mes komunistų partiją uždraudėm. Jos ten nebėra. Jeigu kiekviena valstybė taip padarytų, tai Maskvos politbiuras būtų bejėgis kaip tas jūrų šimtakojis, kuriam čiuptuvai nukopotų."

Gen. Mark Clarko adjutantas, apkeliajęs Vak. Vokietiją, kad susipažintų su raudonąja propaganda, pasidarė tokią išvadą:

"Bonnos vyriausybė turėtų kom. partiją uždrausti, jau dėl to, kad tai jokia partija, o tik Maskvos suokabininkų bendrininkai, kurie nori nuversti laisvais rinkimais pastatytą valdžią."

NAIKINA PRIEŠO BAZES

Seulas. — Tęsdami savo koncentruotus puolimus, sąjungininkų lėktuvai sunaikino prie Korejos šiaurės vakarų kranto didelį priešo sandėlių. Čia sugriauta 58 pastatai ir sunaikinta eilė municijos sandėlių. Puolant kitą aprūpinimo bazę prie Kaegu, sunaikinta 15 pastatų. Šiais puolimais stengiamasi tuojau sunaikinti kiekvieną priešą naujai įrengta atramos punktą.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

• Atlanto sąjungos kraštai išleido pareiškimą, kad jie dės pastangų šiems metams numatytus ginklavimosi uždavinius įvykdyti. Kartu pareiškama, jog padėtis yra rimta, todėl turi būti išlaikytas kuo didžiausias ginklavimosi tempas.

• Sulaukęs vos 57 m., mirė Vokietijos socialdemokratų vadas Dr. K. Schumacheris. Jis buvo vienas žymiausių pokarinųjų Vokietijos politikų. Schumacheris buvo aiškus komunistų priešas ir stipriai kovojo prieš bandymus sujungti socialdemokratus ir komunistus į vieną partiją. Bet tiap pat jis vedė didelę opoziciją ir prieš Vakarų politiką, norėdamas iš jų išgauti vokiečiams įvairių nuolaidų.

• Pasaulinė sveikatos organizacija paskelbė, jog šiaurės Vakarų Europoje ir JAV pradėjo stipriai plisti vaikų paralyžius (polio). JAV penkių savaičių laikotarpį užregistruota 7016 susirgimų.

• Iš Paryžiaus į Liurdą išvyko vadinamas "baltasis traukinys", kuris į stebuklingą vietą išnešė daugiau kaip 2000 ligonių ir luošų asmenų. Šiais metais Liurdą jau aplankė pusantro milijono ligonių. Nuo 1887 ligi 1910 m. čia jau buvo įregistruota 2973 stebuklingi pagijimai. Nuo to laiko jų skaičius yra vėl žymiai padidėjęs.

• Bendras JAV katalikų moterų ir JAV centrinio katalikų susivienijimo kongresas pasisakė prieš McCarran - Walter imigracijos įstatymą, kuriuo suvaržoma imigracija iš Pietų Europos kraštų. Šis įstatymas buvo kongreso priimtas, nors prezidentas jį ir vetavo.

• Popiežius Pijus XII sudarė Kansas naują bažnytinę provinciją. Kansas City vyskupas pakeliamas arkivyskupu ir bus kartu šios bažnytinės provincijos galva.

• Po savaitės pertraukos vėl įvyko Korejos paliaubų derybų posėdis, tačiau jokios pažangos nepasiekta. Belaisvių klausimu nė viena pusė nenusileidžia.

ATOMINĖ ARTILERIJA

Neseniai įvykusiame Amerikos kariuomenės manevruose Teksase buvo "suvaizdinta" ir atominė artilerija. Kai kurie "raudonųjų" batalionai, kurie buvo puolančio priešo vaidmenyje, pralaužė "mėlynųjų" linijas, buvo bemėginė koncentruotis ir išnaudoti turimą strateginę padėtį tolimiesiems veiksmams. "Mėlynųjų" padėtis atrodo visiškai tragiška. Bet visiškai netikėtai "raudonųjų" pozicijų lauke sprogdus dulstis sviedinys su juodu dūmų stulpais, "raudonasis priešas" išsijauja nustebe, kuomet manevrų vadovybė paskelbia, kad "mėlynieji" pirmą kartą istorijoje paleido simbolinę atominę artilerijos sviedinį, kuris viską ir nulėmė.

Neilgai trukus Amerikos kariuomenės vadovybė, sutartinai su atominės energijos komisija, paskelbė, kad artilerijos pabūklas, galįs sudyti atominiams sviediniams, jau pagamintas ir bandymo egzaminus išlaikęs puikiais rezultatais. Dabar vyksta gamyba serijomis ir ruošiami specialūs atominės artilerijos daliniai, kurie turės pakeisti būsimos karo taktiką.

Šio pabūklo gamyba nepraejo ir be nusivylimo. Vos tik pirmoji atominė bomba nuslėvė Hirošimą, tuoj kariuomenės vadai pradėjo studijuoti visas galimybes, kaip atominę jėgą pritaikyti artilerijai. Į darbą šoko geriausi specialistai, bet visi greit atsikando į sunkiai nugalimas kliūtis. Sviedinio dydis pareikalavo didelės patalnos su pasakiško stiprumo vamzdžiu, nes tokio sviedinio iššūvimas reikalavo vamzdžio, kuris galėtų atlaikyti 4000 kartų didesnę spaudimą už paprastą sviedinį. Daugybė ir kitų kliūčių visą reikalą nustūmė į šalį.

Po kiek laiko, neturėdamas ko veikti, artilerijos pulkininkas A. Del Campo, kuris savo laiku buvo studijavęs nuklearinę fiziką, pradėjo braižyti vėl atominės patrankos projektą, ypatingai atsižvelgdamas į išorinį jos sumažinimą. Savo projektą patiekė Los Alamos atominės laboratorijai, kuri tuo metu kaip tik toje atomo "šventovėje" darbuosė, mągindama atominę bombą pritaikyti tiesioginiams fronto veiksmams. Pats pulkininkas buvo paprašytas savo planus testuoti ten pat, užsidaręs nuo pasaulio tuštybės ir didžiausioje paslaptėje, per kelis mėnesius studijavo, kaip atominės bombos savybės perkelti į artilerijos sviedinį. Gauti patenkiami rezultatai buvo pranešti Washingtonui, o po kelių valandų vyriausias kariuomenės vadas gen. Collins suaukškęs skubų kariuomenės laivyno ir aviacijos vadybės, kuriame pulkininko planas buvo vienu balsu priimtas ir sudaryta atskira komisija, vadovaujama gen. J. E. Hull, kurios uždavinys buvo visą reikalą gerai ištyrėti. Komisijai pasisakius teigiamai, laivynas labiausiai priitaręs didžiojo kalibro artilerijos gamyboi, pasipiršo pagaminti pirmąjį tokį pabūklą ir atominį sviedinį. Per pirmąjį bandymą, nors sviedinys tik tariamai buvo atominis, vis dėlto rezultatai buvo ne ką geresni. Tačiau trūkumai greit buvo rasti, ir kiti bandymai davė visiškai puikių rezultatų, o karo vadovybė autorizavo gaminti serijomis.

Pats pabūklas turįs visas lauko artilerijos savybes, tik žymiai didesnis. Sveria 75 tonas ir padėtas ant platformos, kurios galuose pakinkyti du galingi traktoriai. Inžinerijos daliniam jau iš anksto tenka pramatyti tiltus, be abejonės, dėl savo gamozd šio dydžio tokia artilerija negalės ištūmti iš gyvenimo tradicines artilerijos — 105 ir 155 kalibro, bet didžiosios patrankos, kaip Stali-

no vargonai. Bertos, Ilgieji Toms turės visiškai pasitraukti.

Atominės artilerijos paskirtis ypatingai tinka gintis, nes priešas, pradėdamas puolimą, yra priverstas koncentruoti savo pajėgas ir tuo pačiu sudaro neblogą taikinį, kurį pasistengs nupūsti atominė artilerija.

t. m.

PIRMAS VIENUOLIŲ SUVAIZAVIMAS AMERIKOJE

Rugpjūčio 9-12 dienomis Notre Dame universiteto patalpose, South Bend, Ill., įvyko pirmas vienuolių kongresas Amerikoje. Suvaizavime dalyvavo daugiau kaip 2.000 atstovų, kurie atstovavo 500 katalikų vienuolių bendruomenių.

Kongresą atidarė šv. Tėvo asmeninis pasiuntinys, Vienuolių Kongregacijos sekretorius T. Arc. Laraona, CMF. Apaštališkasis delegatas J. A. Valskybėms arkiv. H. Cicognani plačiai nušvietė vienuolių reikšmę Bažnyčiai, didelių vienuolių nuveiktus darbus Amerikoje, pradedant Kristupą Kolumbą lydytusiais pranciškonais, misionieriais kankiniais, didžiojo Kalifornijos apaštalo Junifero Serra ir baigiant šios dienos milžiniška misija ligoninėse, mokyklose, parapijose. Pirminis didelių vienuolių užsimojimus, ryškiai apibūdino jų vykdytą svarbą mūsų laikais.

Is daugelio vyskupų kalbų būdingos buvo Philadelphia arkivyskupo O'Haros mintys, liečiančios vienuolių vaidinio gyvenimo svarbą šių dienų pasauliui.

Trie dienas po devynias valandas bendrose ir atskirose sesijose buvo nagrinėjami vienuolių vaidinio ir išorinio gyvenimo klausimai. Kiekvieną pasakytą lydyto gyvos diskusijos, paremtos praktiniu patyrimu.

Šv. Pranciškaus vienuolijos turėjo savo atskirą sesiją. Buvo atstovaujama daugiau kaip 40 seselių kongregacijų ir, be to, 7 vyrų vienuolijos.

Lietuvini pranciškonus atstovavo T. J. Liauba, tėvus marjonus jų prov. T. Atkočius. Taip pat buvo seselių pranciškiečių, kazimieriečių. Nekalto Prasiškimo ir pasijonistų atstovės.

Pabaigoje kongresas išreiškė padėką Dievui už laisvę Amerikoje veikti ir užuojautą kenčiantiems broliams bei seserims už geležinės uždangos. Taip pat buvo pareikšta, kad šv. Tėvas atleisvė suaukštų panašų suvaizavimą.

Kongresas baigėsi didinga procesija prie Ljordo.

Reikia pastebėti, kad suvaizavimas buvo gerai organizuotas, praėjo labai nuosirdžioje nuotaikoje ir nėra abejonės, kad posėdžių sprendimai bei nustatytos gairės turės nemažai reikšmės vienuolių veikimui.

T. J. L.

Amerikos Balsas

praėjusį šeštadienį paminėjo pašto ženklų rinkėjų 58-tąjį suvaizavimą, kuris didžiausiam New Yorko viešbutyje — Astore surengė paštų ženklų parodą. Gražiai buvo sutvarkytas lietuviškasis skyrius, pavadintas — Lietuva — Baltojo Vytės paviramy kraštas. Ženkluose buvo pavaizduota visa mūsų istorija nuo Mindaugo iki Pasaulinės Lietuvių Olimpiados. Ši rinkinį orkstratė ir sutvarkė Amerikos lietuvių Ieva Lukas - Lukošūtė iš Chicago.

Praeitais savaitės trečiadienį pas kalbėjimas su išvažiuojančiu į Europą Vykdomosios Tarybos pirmininku K. Zalkausku, o sekmdienį — P. Labanauko pasikalbėjimas su poetu J. Aisčiu.

Rizikingas žaidimas, kuriame pirmąsyk pasirodė jaunas, 22 m., matadoras Domingo Gomez Madrid bulių kovose. Šiuo tarpu jo kailis buliaus ragų laimingai išvengė.

KIAULĖS SOVIETINIAM ROJUJE

Sovietų "socialistinio darbo didvyris" zootechnikas F. S. Zinčenko laikraštyje "Sovchoz-naja Gazeta" pasakoja, kaip valstybiniam ūkyje, kur jis dirba, kiaulės naudojasi tikrai tėviška Sovietų vyriausybės globa. Tame sovchoze, kaip pasakoja Zinčenko, plačiai vartojamas "tarprasinis kiaulių keršimas", kiauylės kastruojamos, nuo sklyvo susirgimų joms duodama acidofilno vaistai. Visokiais būdais palaikomas esąs kiaulių apetitas: apetitui sužadinti duodama joms raugintų kopūstų, mielių, sudytos žuvies ir net giros.

Apskritai ten kiaulės laikomos kaip tikrojo sanatorijoj. Jos šeriamos griežtai nustatytais valandomis. Taip pat nustatytos valandos kiaulių poilsiui ir maudymuisi. O prie vonių kiaulėms įrengtos medicinos svarstyklės jų svorio didėjimui stebėti. Buvęs įrengtas ir valgomasis kambarys kiaulėms. Bet jos nenoromisėjusios į tą kaulinį restoraną, todėl jis būvęs panaikintas. Kiekvienais

500 penimų kiaulių esanti įrengta atskira virtuvė, kurioje dirba virėjas ir du jo padėjėjai. Šitie trys darbininkai turi per dieną paruošti kiaulėms 28,000 svarų pašaro.

Reik pastebėti, jog daug dalykų, kuriuos Zinčenko pasakoja, pasauly kiaulių augintojai seniai praktikuoja ir ten tie dalykai nieko nestebina. Vienu sovietinui "darbo didvyrius" duodami susirgusioms kiaulėms vaistai, kokie preparatai apetitui padidinti ir svarstyklės jų svorui tikrinti taip nustebina, jog jie tiesiog poezija tokį kiaulių gyvenimą apibūrina. Kitur kiaulių augintojai tik neprasimano jokių juokingų ir keistų nesamonių, kurių prasimano apie dalyką ne-nusimananti sovietiniai prie kiaulių priverinti "didvyriai". Jie, pvz., niekad neįsivaizdys, rustatyta valandą būtinai kiau-lę paguldinti poilsio, nes kiaulės jokio darbo nedirba ir pasisėti gali kada tik nori.

Vis dėlto pastebėtina, jog Zinčenko sovchozo kiaulės turi pagrindo Stalino išrinkti savo tvarto garbės kiau-lę, nes daugeliui kiaulių Sovietuose taip sekasi. Pačios Sovietų spaudos žiniomis, 1950-1951 m. Sovietų gyvulių buvo ištikės badas. Trūko ne vien grūdų, bet ir šieno, silos, šakniavaisių, pelų ir net šiaudų Čkalovo, Molotovo, Saratovo ir Penzos apygardose, Uzbekistane, Kazachstane ir Lietuvoje. Tuose rajonuose daug gyvulių iš bado kritę. Apie girą ar raugintus kopūstus apetitui sužadinti tuose rajonuose kiaulių augintojai neturi jokio reikalo galvoti, nes nežino kur gauti net pelų, kuriuos kiaulės taip pat su apetitui suėstų, jei tik gautų.

Zinčenos globojamoms kiaulėms, žinoma, turi pavydėti ir tie trys virtuvės darbininkai, kurie turi paruošti maistą 500 kiaulių. Nėra jokios abejonės, kad darbininkas, kuriam reikia tiek darbo atlikti, negali ir pats eiti poilsio, kai ateina jo šeriamų kiaulių poilsio valanda. Pagaliau nė pats Zinčenko netvirtina, jog tie darbininkai turi bent tiek pat patogias vonias, kaip kiaulės, ir kad jiems taip pat reikia vaistų apetitui žadinti, kad sudorotų ant jų stalo esančius gausius patiekalus. Tikriausiai ir jie, kaip ir visi Sovietų darbininkai, jaučia, kad jų maisto ištekliai yra per maži jų apetitui patenkinti.

J. G.

Spaudos puslapiuose

IDEJOS IS MUSU, BET NE MUSU

DRAUGE š. m. rup. 14 d. J. Gobis, polemizuodamas su L. Dambra dėl nepasaulėžiūrinės politikos, mūn naująjį sovietinės santuokos įstatymo projektą, kuriame "sakoma, kad Sovietų Sąjungoje divoras bus leidžiamas tik ypatingais atvejais, būtent, kai šeima negali atlikti "socialinės funkcijos", t. y. negali vaikų gimdyti." Tada (kaip lygiai ir anksčiau divorso už vyrų apkrovimas mokescias, globos atėmimas "laisvajai melei") esą Stalino nepasaulėžiūrinės politikos ženklas. Ir priešingai: prie Lenino buvę galima vieną dieną persikirti, k tą vėl susivesti, trečią iš naujo skirtis. Tai buvę ženklai pasaulėžiūrinės politikos — marksizmo.

Neliečiant, ar čia Lenino politika pasaulėžiūrinė, o Stalino nepasaulėžiūrinė. Tesizino jie. Bet galia, jog iš fakto, kad Sovietų praktika santuokos atžvilgiu pasikeitė, autorius daro išvadą, jog Stalinas nutolęs nuo marksizmo ir nuo pasaulėžiūros apskritai: apgailėtinas taip pat tvirtinimas, kad visa šeimos teisė plaukianti "vien iš Stalino valios."

Pirmasis tvirtinimas galėjo kilti tik iš to, kad nedaroma skirtumo tarp taktikos ir pasaulėžiūros. Visi tie pakitimai sovietinės santuokos srity nėra jokios pasaulėžiūros atsisakymas, o tik taktiniai manevrai. Revoliucijos pradžioje taktika reikalavo "gilinti revoliuciją".

Dainininkė Hildegard Linksmir JAV kariuomenės Vokietijoje ir Austrijoje ir dabar, grįžusi iš ten naujoju United States laivu į New Yorką, rodo dantelius ja apsišūsiams fotografams.

kad darbininkas, kuriam reikia tiek darbo atlikti, negali ir pats eiti poilsio, kai ateina jo šeriamų kiaulių poilsio valanda. Pagaliau nė pats Zinčenko netvirtina, jog tie darbininkai turi bent tiek pat patogias vonias, kaip kiaulės, ir kad jiems taip pat reikia vaistų apetitui žadinti, kad sudorotų ant jų stalo esančius gausius patiekalus. Tikriausiai ir jie, kaip ir visi Sovietų darbininkai, jaučia, kad jų maisto ištekliai yra per maži jų apetitui patenkinti.

Suimui pavydu, kad jo šeiminkė vašina kažkokį nelauktai atskridusį paukštelį. Tačiau, norėdamas jai iškūti, pasiryžęs būti klu-nus ir to atklydimo neveda.

nesibaigs; kad Stalinas yra tik vienas iš ratų to sudėtingo mechanizmo, kuris planuoja atkakliai, apdairiai ilgus metams ir kad kova su juo reikalauja taip pat ilgos, planingos ir su didele išverme vykdomos programos.

SKAITYTOJŲ NUOMONES

"Ar jūsų vardas pagoniškas"

Tokį straipsnį atspausdino Darbininkas š. m. liepos 29 d., 55 nr.

Iki Lietuvos pirsikėlmo, iki 1918 m., tiek Lietuvoje, tiek čia Amerikoje, katalikai kudiūti parinkdavo kokio nors šventojų ar šventosios vardą, nes Bažnyčia moko, kad tas šventasis bus jam pavyzdys, jo globėjas ir jį užtars pas Dievą. Visur katalikai tai žinojo ir brangino.

Vyskupo Sheen Fulton vardas straipsny panaudotas klaidingai: jis pakrikštytas Peter Johan (Reader's Digest, July, 1952).

Rasėlės, Aušrelės, Algai ir panašūs vardai atsirado visų pirma tų tarpe, kuriems pakvi-po Perkūnas (senovės pagonizmas), o dar daugiau, jei ne pats Marksas, tai bent koks nors "izmas" (socializmas).

Kad katalikai Lietuvoje vienybės ir spaudimo dėlei daug nusileido, tai tuo tarpu palikome šalyje. Bet naujai atvykusiems į Ameriką to reikalauja mūsų senųjų ir čia gimusių, švelniai kalbant, yra per daug ir visų Amerikos katalikų akys — Lietuvai žalinga.

Atvykusiųjų metrikus reikia respektuoti, bet krikštijant čia Amerikoje krikšto pirmas vardas turėtų būti, kaip iki šiol, Bažnyčios jau pripažintas, o kiti — Rasėlės, Gediminai ir t.t.

Vis tiek kokį kalendorių kas nos išleis, senas katalikų paprotys turi išlaikyti.

Visas straipsnis 101% lietuviškas. Mums gi — Amerikos lietuviams katalikams — norėtųsi matyti jį nors 100% katalikišką.

Žilnas

VISUOMENES DEMESIUI

Citizens Federal Savings and Loan Association of 1512 Halsted Street, Chicago Heights, Illinois, planuoja didingą savo prasiplėtimo programą

Mr. Eugene L. Klyczek, pilnas jaunystės, Citizens Federal Savings and Loan Association of Chicago Heights, Ill., prezidentas, skelbia savo firmos įspūdingą praplėtimą ir naujos statybos programą. Džiugus pasinaudojimas mūsų patarnavimais, apimančiais tūkstančius namų savininkų didžiojoje Chicago Heights srityje, ir sutaupų patarnavimai, prieinami visiems Jungtinių Amerikos Valstybių gyventojams, privertė mus padidinti ir sumoderninti mūsų pastatus, kad galėtume tobuliau aprūpinti savo specifinius interesus, aptarnaudami tūkstančius pilnai patenkintų klientų.

Ši firma buvo įsteigta 1911 metais ir atenešė pasigėrėti-

nus vaisius nuo pat pradžios. Šios firmos kūrėjas yra Anthony Klyczek, bet dabar jai vadovauja jo sūnus Eugene L. Klyczek, kuris nuolat dirba rizikuodamas nugalėti visas problemas, kylančias iš naujos statybos reikalo.

Šios firmos tikslas patarnauti visiems pas taupan-tiems, kurie gauna 2½ procentų pelno. Taip pat ši firma skolina pinigų perkantiems ar taisantiems namus, tuo būdu palengvina savo skolininkų šeimos biudžetui.

Citizens Federal Savings and Loan Association kviečia visus pasinaudoti mūsų patarnavimais, priimdama visus Jūsų reikalavimus, ir nuosirdžiai atsiskaito su Jūsų sutau-pomis.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

	Domestic yearly	Foreign yearly
Brooklyn, N. Y.	\$5.00	\$5.00
Half year	\$3.00	\$3.00
Foreign	\$5.50	\$5.50

Stralpsniai ir korespondencijos redakcija taisy savo nuostata. Nenaudoti stralpsniai saugomi ir grąžinami tikrai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti stralpsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

UŽBURTAME RATE

Gen. Ridgway įspėjo: Sovietai ginkluojasi; karo tarnyboje vyrus laiko 3-4 metus; Europa turi įsivesti bent 2 metų tarnybą.

Susirinko europinės armijos šešių delegacijų šefai ir tarė, kad iki nieko nesutarė. Prancūzija negalinti. Prie jos prisidėjo Italija. Belgija pasiryžė dvejus metus palaikyti. Bet demonstracijos streikai, komunistų ir socialistų agitacija nutraukė iki 21 mėn. Taip ir liko Prancūzijoje, Italijoje po 18, Olandijoje 20. O tokios Graikija, Turkija, net Izraelis gali išlaikyti po 24 ir net 30 mėn. Anglija, kuri neįeina į europinę armiją, taip pat dvejus metus.

Didžiosios kontinento valstybės, kurių apsiginklavimą norėjo paskubinti, davė Ridgway antausį. Nuo to Europos pajėgumas nestiprėja.

Europos armija iki metų galo sutartų 43 divizijų tikrai neturės. Prancūzija neslepia, kad ji įsipareigojimų neįstešės. Tam ji neturinti pinigų. Pinų pamėgino vėl iškrėsti jį iš Dėdės Samo kišenės, kuris tokiam reikalui praveria. Iki metų galo reikią dar 100 mil. dol.; kitiems dviem metams vėl 485 mil. Dėdės Samo biudžetas sudaromas vienim metam; už kitus dvejus jis atsakomybės nesiima. Jis jau tiek išsipūstijo, kad pats nebesuveda galo su galo. Deficitas 10 milijardų. Ir kišenę užspaudė. Nuo to Europos pajėgumas nestiprėja.

Washingtono sąjungininkai buvo sutarę: Sovietai ir jų satelitams neparduoti karui reikalingų medžiagų. Su pasitenkinimu buvo paskelbta, kad 1951 m. Vakarų eksporto Stalino karalystei teko tik 1,4% (iš 39 milijardų tik 532 milijonai). Bet Maskvos konferencijoje politbiuro narys Suslovas gyrėsi, kad 1951 m. Sovietai turėję importuoti už pusantro milijardo dolerių, arba dvigubai tiek kaip prieš karą.

Sovietų statistikų galima nepaisyti, bet ir Vakarų statistikos netikslios, nes jos neįskaito tų prekių, kurios į Sovietų Sąjungą nuėjo juoduoju keliu. Tanžeras, Monrovia, Macao, Džakarta ir kiti Portugalijos, Belgijos, Prancūzijos, Olandijos kolonijų miestai virto agentūrom, per kurias pasaulio spekuliantai gabena prekes į Sovietus net iš tos pačios Amerikos. Europoje Viena, Bazelis, Stockholmas, Helsinkis yra tokie tarpininkai. 1951 m. tik belgai įgabeno į komunistines valstybes už 498 mil. frankų. JAV kapitalistas išlaikomi 9 laivai su Liberijos vėliavom varo biznį su rytais. Vadinas, vieną žvakelę dievams, kitą velniams. Nuo to Vakarų priešo bolševikų pajėgumas nesilpnėja.

Užburtais ratas: viena ranka Europa nori stiprintis, kita stiprina priešą. Europa aiškina: mes negalim stiprintis, nes pinigų neturim. Negalim neparduoti Sovietams, nes pinigų norim. O amerikoniškai savo prekęm užgožia mum visas rinkas...

Gal būt. Bet yra ir kitas gal teisingesnis aiškinimas: Europos dvasia tebėra paliegius; ilgai garbintas bolševizmas paliko nuosėdas, palankias bolševizmui.

Satelitų karinė galybė didinama

LAISKAS IŠ EUROPOS

1949 m. kovo 24 d. maršalas Bulganinas buvo išimtas iš Sovietų Sąjungos apsaugos ministerio kėdės ir paskirtas satelitų kariuomenėms organizuoti.

Organizuoti pradėjo tuo, kad paskyrė satelitinuose kraštuose naujas karines vadovybes — arba rusus, arba Rusijoje išaugusius sovietų piliečius, nors ir gimusius Lenkijoje ar kitoje satelitinėje šalyje.

Antra, įvedė kariuomenėje tą pačią tvarką kaip Sovietuose. Būtent, kariuomenė suskirstyta į tokius padalinius: (a) pėstininkų divizijos, kuriose yra 3 šaulių pulkai po 3 batalionus; juose savo ruožtu yra po 5 kuopas; vienas tankų pulkas, kuris turi per 44 T-34 tankus, ginkluotus patrankomis 85 mm, ir per 20 patrankų 100 mm su vikšrais; viena priestankinė grupė su priestankiniais pabūklais 57 mm. Bendras vyrų skaičius divizijoje — 11,000; (b) motorizuotos divizijos tokios pat sudėtis kaip pėstininkų; (c) mechanizuotos divizijos iš trijų pulkų, kurie turi po 2 šaulių batalionus; tankų pulko, ginkluoto T-34 tankais, ir pulko, ginkluoto sunkiaisiais Stalino - 3 tankais, turinčiais patrankas 122 mm, ir 50 patrankų, bei haubicų 152 mm; motorizuoto pulko su haubicomis 122 mm; priestankinės grupės, priešlėktuvinės grupės;

Tos kariuomenės 360.000 yra pėstininkai; aviacijai 80.000; karo laivyno 15.000; priešlėktuvinė 10.000. Be to, dar 60.000 pasienio sargybinių ir 18 pulkų saugumo, kurio bendras skaičius siekia 45.000. Aviacijai dabar priskaitoma 4 kovos lėktuvų pulkai. Lenkijos ginklavimo planas numato keturias karo apygardas. Po 5 divizijas stovi Var-

bendra divizijos sudėtis — 13.000 vyrų; (d) šarvuotųjų divizijos, kuriose po tris pulkus su 180 T-34 tankais, vienas pulkas su 50 Stalino - 3 tankais ir 25 patrankomis bei haubicomis 152 mm, vienas pulkas iš trijų šaulių batalionų; bendra divizijos sudėtis — 10.500 vyrų. Artilerijos divizijos turi 10.000 vyrų ir 150 patrankų įvairaus kalibro.

Apie pasiektus rezultatus konkretesnių žinių duoda "W. Z."

Lenkijos pajėgumas

Lenkijos kariuomenė sov. maršalas Rokossovskis perėmė 1944 m. lapkričio 6 d. Nuo tada kariuomenės skaičių pakėlė iki 550.000 vyrų; 200.000 daugiau, negu Rokossovskis buvo radęs.

Tos kariuomenės 360.000 yra pėstininkai; aviacijai 80.000; karo laivyno 15.000; priešlėktuvinė 10.000. Be to, dar 60.000 pasienio sargybinių ir 18 pulkų saugumo, kurio bendras skaičius siekia 45.000. Aviacijai dabar priskaitoma 4 kovos lėktuvų pulkai.

Lenkijos ginklavimo planas numato keturias karo apygardas. Po 5 divizijas stovi Var-

šuvos, Bydgoszcz, Wrocław ir Krokuvos apygardose.

Kariuomenės uniforma labai panaši į sovietinę.

Čekoslovakijos

Astrūs kariuomenės valymai daug aukštųjų karininkų sulikvidavo ir kariuomenę susilpnino. Tačiau čekoslovakų kariuomenė vis tiek dėmesio verta. Prahos apygardoje stovi 4 divizijos, Bruenn ir Bratislavos apygardose po 3. Kitos keturios divizijos organizuojamos. Netrukus armija turėtų turėti 3 pėstininkų divizijas, 3 motorizuotas, 3 mechanizuotas ir 3 šarvuotųjų divizijas. Čia neįskaityta dar nepriklausomai veikiančios 11 artilerijos brigadų. Aviacijos baigiamos organizuoti 3 divizijos su sprausminiais lėktuvais. Aviacija turi 6 parašiutininkų batalionus. Pasienio sargybos yra 6 brigados ir 9 saugumo pulkai. Viso kariuomenės turi 250.000.

Kariuomenės vadovybė formaliai padalyta čekų generolams V. Kratochvil ir V. Thor. Iš tikrųjų vadovauja Prahos "išlaisvintojas" maršalas Konevas.

Rumunijos

Bukarešte kariuomenė Sovietams pajungta 1947 m. Tada Sovietai paskyrė apsaugos ministro būv. artilerijos kapitoną, jau anksčiau tarnavusį bolševikams. Kai karalys Michailas nenorėjo to skyrimo pasirašyti, jis buvo priverstas atsisakyti. Kitas komunistas buvęs mechanikas (Salageanu) buvo paskirtas štabo viršininku. Praktiškai Rumunijos kariuomenė vadovauja sovietų gen. Kolganovas, rusų karinės misijos Bukarešte šefas.

Rumunų kariuomenėje yra 4 pėstininkų divizijos, 2 kalnų brigados, 4 motorizuotos div., ir 2 šarvuotųjų div. Trys naujos div. organizuojamos. Aviacijos — 5 pulkai.

Vietoj Rumunijai taikos sutartimi leistu 120.000 dabar ji turi 325.000 kariuomenės.

Vengrijos

Kariuomenė daug sykių valdyta. Dabar ją valdo iš tikrųjų Sovietų gen. V. Sviridovas, kurio žinioje yra rusų okupacinė kariuomenė Austrijoje.

Vengrijos kariuomenėje yra 8 divizijos, kurių 3 motorizuotos ir 1 šarvuota. Tris naujas divizijas turi suorganizuoti

Is Dievo rojus pirmieji žmonės buvo išmesti; is Stalino rojus patys bėga, kas tik gali. Valstybės departamentas pranešė, kad 44 asmenų, atbėgę is tokio rojus netrukus atvyksta į New Yorką. Tarp atvykusių bus čia matoma Ollarek šeima, kuri pabėgo is Bratislavos, Čekoslovakijoje, ir per Moravos upę tarp Austrijos ir Čekoslovakijos persidangino amfibiniu automobiliu vasario 27 d.

šiais metais. Pasienio sargybos priskaitoma 8 brigados ir 8 pulkai saugumo. Viso 183.000; taigi tris kartus daugiau, nei leidžia taikos sutartis.

Bulgarijos

Kariuomenė susovietinta 1949 m. Apsaugos ministeris bulgarų kilmės Sovietų pilietis Peter Poničevskij. Bulgarų kariuomenė skubiai stiprinama, atsižvelgiant į Bulgarijos svarbią strateginę padėtį. Dabar ji turi 11 div., kurių 1 motorizuota, 3 mechanizuotos. Skyrium veikia 3 artilerijos divizijos ir 3 kavalerijos brigados po 2 pulkus. Priešlėktuvinė turi 3 motorizuotus artilerijos pulkus. Pasieniui saugoti 5 brigados ir dar 8 saugumo pulkai. Viso 210.000 vietų leistu 55.000.

Kitur

Albanija turi 3 divizijas. Rytų Vokietija dar ruošia. Numatyta 150.000.

O Vakarų Europoje?

"Realites Economiques, Politiques et Sociales", dvimėsenis žurnalas, leidžiamas Prancūzijos "Tarptautinio Komiteto Krikščioniškajai Kultūrai Ginti", mini, kad gyventojų atžvilgiu Europa padalinta pusiau: 250 mil. tekę Sovietams, tiek pat turi Vakarai.

Čkinis, gamybinis potencialas didesnis ir gyvesnis Vakaruose: Vakarų Europa gamina 50 mil. tonų geležies prieš sovietų

vietinį bloką su 35 mil. tonų, 450 mil. tonų anglies prieš sovietinius 300 mil. tonų.

Taigi gyventojų kiekis ir ūkinis pajėgumas duoda Vakarų Europai užtenkamas sąlygas, suorganizuoti pajėgiai atsparai prieš galimą sovietinę invaziją. Tačiau tas pats žurnalas pastebi, kad karinis apsiginklavimas priklauso ne tiek nuo pramoninių ir gamybinių sąlygų, kiek nuo psichologinių, moralinių. O pastarųjų Vakarų Europoje kaip tik nėra.

Dėl to ir V. Europos karinis pajėgumas labai liūdnas. Prieš 120 sovietinių satelitinų divizijų jie tesvajuoja pastatyti 43 divizijas — 14 prancūzų, 12 vokiečių, 11 italų ir 6 Beneluxo valstybių. Bet tik svajoja, o iš tikrųjų nepajėgia jų suorganizuoti. Nepajėgia, nes nenori; nes trūksta jų dvasinių psichologinių sąlygų, apie kurias kalba aukščiausi minėto komiteto organai.

Norint V. Europą apginkluoti, pirma reikia pagydyti jos dvasią, kad ji nenorėtų sudėti savo likimą į Joliot-Curie, Ducllos, Bevanų, Togliati ir kitų bolševizmo agentų rankas. Nors lig šiol tebėra daugiau norinčių sirgti, bet jau atsiranda ir norinčių sveikti bei savo sergančius tautiečius gydyti. Jeigu juos išgydyti sušpės, tai ir pusė Europos bus išgelbėta nuo antrosios Europos pusės vandalisko antplūdžio.

RUDIS BĖGA PER KOLŪKIUS

A. Gražiūnas

3.

— Gaurai vis tiek kaip avies, — kalbėjo, per kiemą eidama, moteris. — Iš jų vienių išeitų gera pora kojinių. O padėvėtų galima būtų jais ir kelias poras puikiausiai suadyti.

Taip kalbėdamas, moteris dingto tvarte, ir netrukus iš ten pasigirdo šuns staigimas bei skalpinimas. Pro šuns balsą buvo tik girdėti, kaip jos viena kitai šaukė:

— Uždenk galvą maišu ir laikyk.

— Griebk už kojų, nes rankas nagais drasko...

Suo, tur būt, smarkiai spyrėsi moterų užmačioms, nes toks šūkavimas ir šuns skalpinimas ilgokai buvo girdėti. Bet pagaliau jis buvo, matyt, nugaltas, ir toliau tebuvo girdėti prislopintas stūguriuojimas bei kiaukčiojimas. Tik tarpais jam kažką padarydavo, dėl ko šuo sustaugdavo vėl visų balsu. Taip truko gal pusvalandį. O po to staiga vėl atsidarė tvarto vartais ir pasigirdo balsas:

— Dabar paleisk.

Sulig tais žodžiais lyg kulka išsmuko pro duris rudis, bet jau netekęs visų savo gaurų. Juos čiupinėdamas išsinešė iš tvarto moteris.

— Ne tiek jie jau ir šurkštūs. O ilgi kaip avies vilna. Visai gerai galima bus suverpti,

— kalbėjo jaunesnioji. — Tik reikia pasisaugoti, kad kas nepamatytų. Iš pavydo dar kas įskūs, kad neatidavė visos verpalinės medžiagos ir pačios namie verpiam. Reikės kur nors gerai paslėpti.

Neabejotinai tai buvo tarybinio ūkio kenkėjas. Jau seniai buvo išleistas įsakas, kad visos verpalinės medžiagos, šeriai, valai bei visi kiti gyvulinės kilmės produktai, gaurai ir kailiai turi būti atiduoti surinkimo punktam, o apylinkės tarybos deputatai tuo reikalu vykdė aiškinamąjį darbą ir kontrolę. O po to staiga vėl atsidarė tvarto vartais ir pasigirdo balsas:

žaliavos, o narsiausiai pasaulio tarybinei armijai aprangos. Tačiau abi rudį nukirpusios nenaudėlės aiškiai nesiruošė nukirpti gaurų nešti į surinkimo punktą, o buvo užsimojusios pačios susiverpti ir sunaudoti savo kojinėms adyti. Dėl to ir buvo susirūpinusios, kur juos paslėpti, kad jų nusikalstamo darbo nepamatytų budincios liaudies akis ir jas neištiktų pelynata bausmė už pasikėsinimą prieš tarybinio ūkio planą.

Kol tos taikos vėliavininko Stalino darbų sabotazininės tarės, kaip paslėpti savo nusikalstamo darbo pėdsakus, rudis neatsigrįždamas kūrė tolyn ir tolyn, kol išnyko iš akių pasakutinė kaimo sodyba. Tik tuomet jis sustojo ir ėmė laizyti šonus. Senomis ir atsipusiomis žirklemis kirpdamos, tos nelentos bobos vargšai rudį darė gaurų pešę, kaip kirpo. Ir to dar neužteko. Norėdamas labai trumpai nukirpti, sukarpė dar jam ir kailį. Dabar visą persėte persėjo.

Išlaizęs savo žaidzas, rudis daugiau nesiruošė vėl kur prie žmonių bėgti. Iš bado negalėdamas vietoj nustigti, jis geriau pradėjo slimpinėti po lauką, uostinėdamas visus krūmus, akmenis, žolės kuokštus ir urvus. Tačiau laimėjo labai nedaug. Keletas žiogų ir vienas kitas

menkos vertės šiaip vabalas, kuriuos nutvėręs prarado, negalėjo net šiek tiek jo alkio numalšinti. Bet taip tuos vabalus berankiodamas, jis pasiekė dirvą, kur džiūvo nupiauti žirniai. O kai tik pradėjo po jų pradalgės šniukštinėti, tuoj ir nuvirbėjo jam pro nosį pelė. Tik ji taip nelaukta šmukštėlė, kad rudis nespėjo jos ir nutverti. Bet kai tik pasirodė pelė, tuoj rudžiui atėjo jo protėvių medžiotojų instinktas.

Vizgindamas savo apkirpta uodega ir pastatęs ausis, su atgijusia energija jis pradėjo naršyti po pradalgės, ieškodamas grobio. Ir čia ji išliko nelaukta laimė. Iš po pradalgės net po kelias spruko pelės. Reikėjo tik jas mitriai gaudyti. Jos buvo dabar sulaukusios seniai neturėtų tokių gerų dienų. Seniau po laukus pelinejusieji katinai ir šunes čia dabar buvo labai reti. Prieš kiek laiko buvo vykdoma kailių rinkimo akcija, kurios šūkis buvo: "Kiekvienas komjaunuolis dovanoja vienam kariui kailinę keptuvę". Amerikiniai imperialistai ruošiasi tiesiai per šiaurės asigalį atžygiuoti ir užplūti tarybinę tėvynę. Todėl tarybiniai kovotojai turi prie to asigalio budėti ir saugoti grasomas ribas. O ten be kailinės keptuvės jau neatsipirsi šalčiui, nors ir kaip už-

sigrūdines būtum. Tad komjaunimas ir pasimė pareigą tu kepturių parūpinti.

Šiam reikalui geriausiai tiko moterų kailiniai paltai, kailio apykaklės, vyrų kailiniai ir ir kailiukais pamušti apsiaustai bei kiti panašūs kailiai. Bet juos komjaunuoliams rinkti neleidė. Kad tokie vertingi ir reiki dalykai dar nesubrendusių jaunuolių rankose nenukentėtų, juos rinko patys partijos pareigūnai ir emvedistai. Jie pagaliau lengviau iš aukotojų juos ir gauti galėjo. Atėjus partijos pareigūnui ar saugumo atstovui ir ką nors paklausus, ar jis nemana, jog gero tarybinio piliečio garbė reikalauja, kad jis savo kailinius, o jo pati savo palto kailinę apykaklę turėtų paaukoti tarybinės tėvynės gynėjams nuo šalčio apsaugoti, nei vienas nenorėjo pasirodyti esąs menkas tarybinis patriotas ir tuojau savo auką nesė. Komjaunuoliai prisidėjo tik tuo, jog sudarė sąrašus, kas, jų žiniomis, apylinkė tokių dalykų turi, kad daug darbų turintiems pareigūnams nereikėtų trukti laiko, vaikštinėjant ir pas tuos, pas kuriuos nieko negalima laimėti. Jiems patiems — vikresniems ir daugiau laiko turintiems — buvo skirta sugaudyti ir nuvilkinti kailiniuosius keptukus.

komjaunuoliams pavyzdį, kaip reikia aukotis, tarybinio jaunimo uždavinius vykdam, įsluogėti į pūšį pagauti ten įvyto katiną, tasai biauurytė tap griebė už akių, kad Kapustinokas tik skėsteltų rankomis ir nudribo po medžiu. Nudribo ir daugiau nebesikėlė. Draugai komjaunuoliai ir apylinkės tarybiniai patriotai turėjo jį palydėti į kapus. Palydėtas buvo su didele iškilme, o dabar ant jo kapo stovi įkaltas tvirtas baslys su lenta, jog ten guli komjaunuolis, kuris kartų kartoms švies savo pavyzdžiu, kaip tarybinis jaunimas turi aukotis, vykdamas draugo Stalino jam skirtus uždavinius ir kovodamas su buržuaziniais imperialistais.

Tačiau tuo komjaunuoliai dar nepasitenkino. Jie perėjo visus kolukiečius bei valstiečių sodybas, su pasisventimu vykdydami aiškinamąjį darbą, jog dabar jiems nebereikia nei kailių, nei šunų. Ir kam jų dabar bereikėtų! Budri partijos ir tarybinės vyriausybės akis jų namus dabar budriau saugo už budriausių šunų. O pelėms ir žiurkėms naikinti tarybiniai mokslininkai pagaminę tokių gerų nuodu, kad tik kvapo užuodusios krinta negyvos. Kokie tai veikūs nuodai, matyti, jau iš to, jog gretimam kolūkiui (Nukelta į 4 psl.)

„Eglutės“ redaktorius atsako į „Darbininko“ redakcijos pateiktus klausimus

— Kaip žiūrėte į „Eglutę“, kaip vertinat jos padėtį?

Kaip žinote, „Eglutės“ įsteigėjas ir pirmasis jos redaktorius yra poetas **Bernardas Brazdžionis** — **Vytė Nemunėlis**. Vargu, ar rastume kitą mūsų rašytoją, kuris taip paprastai ir taip giliai mokėtų prabilti kūrybos žodžiu į jaunųjų skaitytojų širdis, kuris mokėtų taip puikiai nusileisti savo galvosenoje iki vaikiškos logikos, kaip Vytė Nemunėlis. Prie šito jo talento pridėjime dar vaikų literatūros redaktoriaus stažą — ir gauname visą geriausią kvalifikaciją, reikalingą vaikų laikraščio redaktoriui. Tais B. Brazdžionis ir yra autorius „Eglutės“ formos ir linkmės. „Eglutės“ tikslas — išlaikyti gyvą lietuvišką dvasią jaunoje lietuvių vaikų sielose, blaškomoje svetimų žiaurių vėjų. O pirmomis tam tikslui pasiekti: grakščiu kūrybiniu lietuvišku žodžiu atskleisti gyvosios Lietuvos spindulius. Iš to ir aiškėja, kodėl daugiausia vartojama grožinės literatūros forma. Tai pati sugestviausia forma.

„Eglutės“ pirmasis numeris išėjo 1950 metų pradžioje. Po vienerių metų gražaus darbo B. Brazdžionis susidėjusių gyvenimo aplinkybių buvo priverstas pasitraukti iš redakcijos. Nuo 1951 metų pradžios, Lietuvių Kultūros Instituto pakviestas, perėmė „Eglutės“ redagavimą. Gavęs leidimą naudotis B. Brazdžionio copyright, stengiausi nekeisti iš esmės nei laikraščio formos, nei linkmės. Žinoma, tobulumo laipsnis yra labai reliatyvus ir priklauso nuo daugelio aplinkybių. Taigi sprendžiant konkrečius laikraščio turinio ir formos uždavinius, gali pasitaikyti ir didesnių netobulumų, aiškių spragų.

RUDIS BĖGA PER KOLČKIUS

(atkelta iš 3 psl.)

Jų padėjus kaulėde apmikušoms žiurkėms naikinti, neatlaikė jų ne tik žiurkės, bet ir krito kaip musės net ir pačios kaulės.

Taip išvysčius propagandinį darbą, valstiečiai nebesispirdami atidavė komjaunuiams visą nebereikalingą jiems keturkojį. Iš tikro būtų buvę negražu daugiau pasitikėti šunų, negu tarybinės vyriausybės budrumu ir katėmis daugiau kaip pažangiausių pasaulio tarybinių mokslu. Taip galėtų elgtis nebent koks liaudies prietras. Dėl to vakarop į surinkimo punktus beveik kiekvienas komjaunuolis grįždavo tempdamasis ant virvutės šunį ir ant pečių nešdamasis maišą, kuriame kniaukė ir plovėsi bent keli katinai. Tiesiog kiekvieno tarybinio patrioto širdį džiugino, girdint, kiek kas vakaras punkte lojo uždarytų šunų ir kaip visokiais balsais kniaukė, kabindamiesi ant sienų, visas būrys katinų. Rytąjus dieną būdavo net nemaža darbo visus tuos šunis iškarti, išmušti katinus ir jiems kailius numirti. Tačiau, eidami stachanovinę sargybą, komjaunuoliai tuojau patobulino katinų mūšimo metodus, pritaikdami gerai apskaičiuotą smūgį į viršugalvį, įdėję į darbą naują kailių nėrimo techniką ir pasiekė tokių gerų darbo rodiklių, kad keli net laimėjo ordiną „Za trudovuju dobiestį“.

Taip uoliai šią kailinių kepurų akciją bevykdant, kitu savo giminaičių likimo išsisaugoję tik koks augamas šuniukas ar

Mano giliu įsitikinimu, vaikų laikraščiai yra viena svarbiųjų ir nepakeičiamų priemonių lietuviškos dekančios ugniai jaunoje sielose išlaikyti.

Jei dar vaikas nepras į lietuvišką raštą žodį, į lietuvišką knygą, neskaitys jis jo ir suaugęs, ir tokiu būdu lietuviškos kultūros gyvenimui jis bus žuvęs. Bet tą tiesą ne visi tėvai supranta. Kad taip yra, tekalba skačiai. „Eglutė“ jau eina trečiuosius metus. Kad apie ją tėvai nežinotų, niekas nepasakys. Tačiau prenumeratorių skaičius kasmet auga gana nežymiai. Štai šiuo metu iš viso (kartu su tais, kurie išsiuntė mums nemokamai bendradarbiams ir laikraščio redakcijoms) yra išsiuntinama 2.067 egz. Daugiausia skaitytojų yra JAV — 1.664, toliau eina Kanada — 190, Austrija — 43, Brazilija — 15, Vokietija — 14, Anglija — 12, Venecuela — 10, Argentina — 9, Kolumbija — 8, Urugvajus — 5, Prancūzija — 4, Italija — 3, Naujoji Zelandija — 3, Švedija — 3, Eritropija — 1, Ispanija — 1, Šveicarija — 1.

Šitoje padėtyje „Eglutė“ gali tik šiaip taip vegetuoti dar kai kurį laiką, žinoma, ir tai leidėjų kiekvienų metų galė primokant iš savo kišenės. Bet apie tobulėjimą kalbėti neįmanoma.

— Kas daugiausia bendradarbiauja: vyresnioji karta, vidurinė ar pati jauniausia?

Tegul kalba patys vardai. Grožinės kūrybos „Eglutė“ duoda šie autoriai: O. A. Audronė, A. Baronas, St. Dziugas, Z. Gavelis, A. Giedrius, K. Grigaitis, St. Vla, J. Janekus, V. Jonikas, P. Jurkus, D. Lipiūtė, D. Mickutė-Mitkienė, J. Minelga, N. Mazalaitė, V. Nemunėlis, K. Ostrauskas, S.

Pipiraitė, M. Ramūnienė, J. Rimašauskas, J. Rūtenis, Vyt. Tamulaitis, G. Tulaukaitė, A. Vaičiulaitis, St. Zobarskas, L. Zitkevičius ir eilė kitų. Matome, kad daugumas jų yra žymieji mūsų rašytojai, tik vienas kitas mažiau žinomas vardas, dar tik pradėjęs savo literatūrinį žingsnį. Pavartę „Eglutės“ puslapius, pastebėsite, kad ne visi čia paminėtieji bendradarbiai vienodai gausūs: kai kurie išties duoti išties ciklus, kiti tik retkarčiais teprabyla. Bet turimi pabrėžti, kad tik rašytojų idealizmu laikosi „Eglutė“. Jau B. Brazdžionis, perduodamas man redagavimą, rašė, kad esąs išnaudojęs visus savo draugus rašytojus nuolatiniams prašymais rašyti ir jau nebėsa kas parašo. Aš tu pačių bendradarbių išnaudojimą dar prašysiu juos išnaudoti dar ir kitais metais?

Beje, įdomiai ištisą Lietuvos istorijos kursą „Eglutėje“ pasakoja mūsų pedagogas V. Čižūnas, o ne tiek sistematiškai įdomių Lietuvos geografijos bruožų duoda geografas A. Bendorius ir V. Viliams.

„Eglutė“ stengiasi duoti veikalesių ir vaikų teatrui — vaidinimams. Čia paminėti J. Kuzmickio, J. Rūtenio, B. Vaivorytės ir J. K. Glandos veikalesiai, kurie jau ne vienoje vietoje buvo apipavidalinti vaikų scenoje.

— Ar pasiseka įtraukti pačius jauniausius — atžales?

Taip. Iš pradžių labai nedrąsiai. Dabar vis drąsiau ir drąsiau čia reikštis patys vaikai, „Eglutės“ skaitytojai. Turimi apie trejetą nuolatinių bestruktūrų, iš kurių galima tikėtis, kad išaugs gražiojo žodžio kūrėjais. Kai kurie parašo neblogų eilėraščių. Šie jaunieji yra tikrai

— Ne, vyruk, — pusbalsiu šyptelėjo savo draugui kažkoks jaunas kolūketis. — Ne nukirptas, o išsivilkęs vienmarškinis. Matyt, stachanovietis. Kailinius į šalį pasidėjęs, gėna nuo pelių liaudies turtą.

Paskui jis švilptelėjo šuniui ir šūktelėjo:

— Darbuokis, darbuokis. Jei viršys normą, būsi darbo didvyris ir ordiną gausi.

— Iš tikro reikėtų tokio darbo savanorio nepamiršti ir ordiną jam užkabinti, — nusišypsavo ir antrasis. — Tikriausiai jis net ilgesnis darbo valandas plūša, kad planą viršytų...

Taip tie du vyrukai pakalbėjo ir nužygiavo savo keliu, o rudis liko toliau peliauti. Tačiau kitos dienos vakare, bėgdamas ieškoti naktigulio, jis jau turėjo po kaklu ant raudono kaspino pakabintą ordiną. Tur būt, metalo taupymo sumetimais tas ordinas buvo iš lentelės išdrožtas, bet už tai žymiai didesnis, kaip paprastai, kad visi iš tolo galėtų matyti, jog čia ne bet koks valkataujantis šunpalaišas, o garbingas ir nusipelnęs tarybinis šuo. Juo labiau, kad ordinu buvo ir stambiomis raidėmis įrašas „Za trudovuju otliečė“.

Tačiau vakaras buvo vėsus, pradėjo siūkti smulkus lietus, kilo vėjas, ir nukirptas rudis, nors glaudėsi už krūmo, pradėjo drebtį. Ne ordiną jo nešildė. Jis tik susitraukė, pasižiūrėjo į tarpą iš debesų išnyrantį mėnulį ir užrietas galvą, taip nykiai sukaukė, jog net netolimuose alksniuose jau snavai pradėjusios varnos triukšmingai plasnamos pakilo į orą ir karkdamos nuskrido į kitą alksnyną.

(Pabaiga)

Skoningai lietuviškais vaizdais papuošti „Eglutės“ puslapiai, kurie kas mėnuo džiugina jaunuosius savo skaitytojus ir diegia jiems lietuviškos dvasios. Nuotr. V. Maželio

mūsų viltis. Pageidautina, kad jų dar daugiau ir daugiau atsirastų.

— Kokius turite sunkumus redaguodami?

Sunkumų yra daug, bet negi skųsimės. Tik tiek galiu pasakyti, kad didžiausias sunkumas — laiko stoka. Kai grįžti išvargęs iš fabriko, kai turi dar visokių kitokių kultūrinių įsipareigojimų, tai redaguoti dažnai tenka nuo miego nutraukti laiką. O čia susirašinėk su bendradarbiais, pasitark su dailininku, pasirūpink klišių pagaminimu, pasiskolink jų, viską išsiųsk į spaustuve — ir visa tai padaryk laiku, kad punktuotai išeitų. Tai reikalauja gerokai sveikatos.

Antras dalykas — nusileisti iki skaitytojų galvojimo lygio nėra toks paprastas dalykas. Rašytojai skundžiasi, kad sunkiausia rašyti mažiesiems. O redaktorius turi kai kada priderinti tai vaikiškai logikai tokius dalykus, kurie bendradarbių ne visiškai priderinti. Kiek čia jam pavyksta, tai jau kitas dalykas, bet pastangų dedama. Turimi prisipažinti, kad suredagavęs vieną numerį, „Eglutės“ rankraščiu lentynoje dažnai beveik nieko sekančiam numeriui tinkamo neturiu. Tenka viską prašyti iš rašytojų išprašyti. Kai kuris bendradarbis pavelduoja laiką atsiųsti numatytą rašinėlį, tada redaktorius turi nors iš žemės ką nors iškasti. Dėl to ne visada išeina numeris toks, kokio redaktorius norėtų.

— Kokios kalbos reikalaujate iš mūsų visuomenės?

Daugiau šilumos, daugiau dėmesio vaikų laikraščio! To dėmesio mažoka. Į eilę redakcijų šių metų pradžioje parašiau laiškus, prašydamas parencuoti praėjusių metų kompleksą, bet, deja, tik pora laikraščių šio prašymo paklausė. Daugumas laikraščių net nepaminė naujai išėjusio numerio.

Zinau tėvų, kurie vaikų nuolat prašomi, vis dėlto „Eglutės“ jiems neužsako. Girdėjau, kaip viena motina teisinosi, kad dėlto neužsakanti, kad jos vaikas „Eglutės“ nemėgsta. Bet konkrečiai paklausta, kuris dalykas ten vaikui nepatiko, nurodė, kad „Eglutės“ — tai gaila, kad jo vaikas „Eglutės“ nemėgsta. Bet konkrečiai paklausta, kuris dalykas ten vaikui nepatiko, nurodė, kad „Eglutės“ — tai gaila, kad jo vaikas „Eglutės“ nemėgsta.

Iš kitos pusės yra ir šviesių reiškių. Štai šiais metais Waterburio Trentinijū Draugijai iš savo solidumo mokesčio paskyrė „Eglutė“ parenti

mėgstamiausi skaitymai. „Semutės pasakose“ ciklinį įspūdį sudaro tik pasakų įreminimas, o „Gimtosios šalies pasakos“ neturi nė tokio ciklinio įreminimo. Žinoma, gyva smulki medžiaga niekada neatmetama. Kiek galima, jos duodama, bet ne visada ištesima ir vien dėl mažo „Eglutės“ puslapių skaičiaus.

— Ar negalima gausiau iliustruoti, kiekvienam dalykeliui pasidaryti klišę?

Tai būtų tikrai idealu, ir redaktoriui nereikėtų knistis kitų laikraščių dukinuose sandėliuose ieškantis ko nors tinkamo pasiskolinti. Reikėtų priėmimo iliustravimo, kaip tai daroma kitų vaikų žurnaluose. Bet dabartinėje są-

lygoje tati neįmanoma — trūksta pinigų.

Mano giliu įsitikinimu, geras vaikų laikraščio yra būtinai išlaikytinas. Tai gyvybinis klausimas, kurio turėtų visu rimtumu susirūpinti ir tie veiksniai, kurie yra pašaukti saugoti lietuvių tautos potencialą. Dabartinės sąlygos laikraščio tik šiaip taip vegetuoja. O jis turėtų sparčiai tobulėti: ir turinio ir technikos atžvilgiu. Iš mėnesinio jis turėtų virsti bent dvisavaitiniu. Be visuomenės gyvensnio susidomėjimo tai nėra įmanoma.

Nuosirdžiai dėkoju „Darbininko“ Redakcijai, davusiai tuos klausimus ir leidusiai šio opiu reikalu pasisakyti.

Pr. Nanjokaitis

LIETUVIAI PASAULYJE

FRANCŪZMA

VOKIETIJA

Lietuviai studentai Laisvosios Europos kolegijoje

Gausėja Vasario 16 gimnazijos rėmėjai

Laisvosios Europos Kolegijos Vadovybė, kaip patiriama iš tikrų šaltinių, pakvietė prof. Dr. J. Grinių globoti lietuvių studentus Strasbūre. Pagal tuos pačius šaltinius 52-53 m. m. Laisvosios Europos Kolegijoje bus šie lietuvių studentai: S. Garbačiauskas, K. Jasutytė, P. Klimas, Macevičiūtė ir J. Norkaitis. Be šių studentų stipendininkų Laisvosios Europos Kolegija suteikė po pusę stipendijos šioms lietuviams studentams baigti jų studijas kitur, ne Strasbūre, būtent: Jurkui, Kasiuliui V. (dailininkui), Kvietalačiui B., Natkevičiui, Augustaitiui D.; tikimasi, kad dar vienas lietuvis studentas, gyvenęs Vokietijoje, gaus pusę stipendijos.

Studentai Paryžiuje

Šiais mokslo metais Paryžiuje studijuos šie lietuvių studentai: R. S. Bačkis, J. Baltrušaitis, (prof. Baltrušaičio sūnus, šiemet baigęs gimnaziją), U. Karvelytė, D. Lanskoronskytė, A. Markevičius, L. Pabiednaskas, A. Švirnickas, B. Šlepetytė - Venskuvienė, A. Venskus. Prie jų reikia dar priskaityti Matukaitę, kuri atvyksta studijuoti muzikos Paryžiuje, ir menininkai — A. Mončys, V. Gailius ir V. Kasiulis.

Naujas misijos direktorius

K. Pečkui, S. J., išvykus į Kanadą, laikinai Lietuvių Katalikų Misijos direktoriaus pareigas ėjo Tėvas R. Braun, S. J., kuris trumpu laiku laimėjo visų lietuvių simpatijas Paryžiuje. Iš tikrų šaltinių patiriama, kad naujuoju L. K. Misijos direktorium Paryžiuje paskyrė kun. Dr. Jucevičius, gyvenantį Romoje. Tikimasi, kad naujasis direktorius atvyks rugsėjo mėnesį Paryžiuje.

Išvyksta į JAV

Inž. J. Puškorius, baigęs aukštąjį mokslą Paryžiuje, buvęs Balso ir Prancūzų stipendininkas, buvęs Lietuvių Studentų Sekcijos pirmininkas, Tautos Fondo Atstovybės narys Prancūzijoje, išvyksta į JAV, kur gyvena jo tėvai (į Clevelandą). Jis išvyksta š. m. rugpjūčio 21 d. Libertė laivu.

Dr. S. Bačkis pakvietė į Ispaniją

Santander universitetas Ispanijoje pakvietė Dr. S. Bačkį į vasaros kursą, š. m. rugpjūčio gale ir rugsėjo pradžioje įvyksta specialioji sesija „Dabartinės valstybės problemoms ir Europos dvasinėms, politinėms ir ekonominėms problemoms aptarti.“ Paskaitas skaitys ispanų, italų, prancūzų, vokiečių, belgų ir šveicarų mokslininkai. Diskusijose dalyvaus kursų rengėjai pakvietė Dr. S. Bačkį.

Studentų bendrabutis Bonnoje

Netoli Bonnos, Hangelare, įsikūrę krikščionys pabaltiečiai studentai. Jie yra sudarę sąjungą, kuriai pirmininkauja Lietuvos latvis kun. Urdzė ir lietuvis A. Gintautas. Jų pastangomis Sąjunga įsigijo Annaberge, Bad Godesberge, grafo Westerhold pilį su 50 kambarių ir ūkio pastatais bei 6 margais žemės. Iki spalio mėn. bendrabutis bus iš Hangelaro perkeltas į Annabergą ir praplėstas. Studentams vietoje 30, bus 40 vietų, o amatų mokyklos skyrius praplėstas iš 15 iki 30 vietų.

Naujas Balso įgaliotins

Atsistatydinus Pr. Zundai, naujas Balso įgaliotinis Vokietijai paskirtas I. Rugienius. Šias pareigas pradėjo eiti nuo rugpjūčio 1 d. Likviduota ir Balso įstaiga Hannoverje, Balso sandėliai bus perkelti į Muncheną, kur naujasis įgaliotinis gyvena.

BELGIJA

Nusikendo Reine

Liezo lietuvis Jonas Dūkė, gerai grojęs akordeonu, šiaip aktyviai dalyvavęs lietuviškame gyvenime, Vokietijoje tarnavęs darbo kuopos ir Belgijoje dirbęs anglies kasyklose, nusikendo Reine.

Lietuviai mokosi

Belgijos mokyklas lankantieji lietuvių pasižymi savo gabumais ir darbštumu. Sekmingai baigė Karališkąją Amatų mokyklą Janina Pauliokonytė. Ji gavo aukso medalį už gerą mokymąsi. Aldona Seferlytė kaip geriausia mokinė apdovanota premija, o Edv. Cinzas baigęs tos mokyklos pirmus metus.

KANADA

Tragiškai žuvo

Vaclovas Vabalas ir Edmundas Budrys, prieš 3 mėn. atvykę iš Anglijos, gyvenę Delhi, Ont., automobilio buvo užmušti. Jie dirbo Treigijų ūkyje. Ant jų užlėkė didelis greičiu važiuojanti mašina ir užmušė vietoje.

Nauji verslininkai

Montrealyje Ivanuskas atidarė serijų rūšiavimo įmonę. Juozas Gabrusevičius ir Vladas Butautas įsitaikė drabužių valymo ir taisymo įmonę.

ATEITININKŲ TRIKAMPIO SUSITIKIMAS

Idejoms kelti ir reikalams svarstyti ateitininkai kviečia suvažiavimus. Draugiškumo ryšiams sumegzti ir palaikyti daugiau tinka pramoginio pobūdžio susitikimai. Ateitininkai ekskursavo ir iškylavo Lietuvoje, tai darė tremty Vokietijoje, tai ima prigyti ir čia.

Pernai buvo susitikę pusiau-kelę Clevelando ir Detroito ateitininkai. Šiemet kilo sumanymas pasiekti ir Chicago ateitininkus. Šis trikampio ateitininkų susitikimas ir įvyko rugpjūčio 9 ir 10 d. gražioje Palangos primenančioje ežero pakrantėje prie Angolos miestelio.

Pirmieji dalyviai susitikimo vietą pasiekė šeštadienio popietę. Jų vis daugėjo. Nuo lietaus juos gynė paežerės paviljonas. Tuoj atsirado muzika ir tegu sau lyja, o mes pasinersime šokių sukuriuos!

Vakarp nustoja lyti. Paežerį kuriamas laužas. Organizuojama programa, kuriai vadovauja Pr. Zaranka iš Detroito. Prasmingai apie ugnies

reikšmę kalba P. Gruodis, Clevelando Ateities klubo valdybos pirmininkas. Jis perduoda ir negalėjusio atvykti Ateitininkų Federacijos vado dr. Ad. Damušio sveikinimus bei linkėjimus. Dvasios vadas tėvas Borevičius S. J. savo kalboje iškelia pasiukojimo prasmę ir visus ragina rengtis pozityviam ateities darbiui.

Protas įieško minties, o širdis poilsio ir džiaugsmo. Tad linksmojoje dalyje humoristinių dalykų paskaito Č. Grincevičius ir A. Markelis, o Pr. Zaranka linksmina "Susitikimo laikraščiu" ir L. Sirmulytė aktualijų šypsniams.

Nykstant laužo gaisams, tėvas Borevičius sukalba maldą, ir tuo lauko programa baigiam. Naktynės duoda Hendry viešbutis Angolos miestely.

Sekmadenis atnešė nepaprastai gražų orą. Gaivino sualutę, žadino po lietaus atgijusi gamta.

9 ir 10 val. pamaldos Angolos šv. Antano bažnyčioje. Gra-

žu ir įspūdinga, kai didelė susitikimo dalyvių dalis eina prie Dievo stalo ir sotinasi Danguos duona. Vietiniams nedažna naujiena: nedaug tokių ekskursijų, kurių dalyviai atsimintų ir šį dalyką.

Apie 12 val. visi vėl traukia prie ežero. Vilioja vanduo, tad kas gyvas maudosi, tashosi, plaukinėja, šokinėja. Smagu, kad dugnas toks švelnus ir vanduo toks gaivus.

Nelaukiant prabėgo tos trys valandos, ir reikėjo eiti į posėdį, kuriam vieta buvo parinkta ant gražaus kalnelio. Rengėjų vardu prabyla Br. Polikaitis. Ateitininkų Federacijos 25 metų sukaktį savo atsiminimais apibūdina inž. J. Mikaila (juodu abu detroitiečiai). Moksleivių Ateitininkų Sąjungos centro valdybos pirm. Ad. Vilušis iškelia moksleivių ateitininkų rūpesčius. Reikia turėti nuolatinę vietą stovyklai. Ją įsigyti pažadėjo padėti LRKS — jis skiria šiam reikalui visas šias metas naujai prisirašiusių narių įmokas. Todėl ateitininkai turi viską padaryti, kad tokių narių būtų ko daugiausia. Stud. Gylis kviečia visus į studentų ateitininkų stovyklą, kuri rengiama rugsėjo 6-13 d. prie Paw Paw ežero.

Posėdis baigiamas Lietuvos bei Amerikos himnais ir giesme "Marija, Marija."

Dalyviai sumeta aukų automobilio nelaimėj sužeistam stud. A. Sužiedėliui ir ateitininkų atstovo kelionei į Pax Romana kongresą Kanadoje.

Pabaigoje suskamba graži lietuviška daina, jaunimas pašoka tautinių šokių ir t.t.

Pagaliau artėja ir pavakarys. Laikas, broleliai, laikas, seselės, ir namo! O namučiai netolai, ir toki Clevelandą net šešias valandas kelionės. Tad spaudžia vieni kitiems rankas, glamonėjasi žvilgsniais, sakosi su die.

Iš viso suvažiavo į šimtą žmonių. Daugiausia jaunimo. Mažiau studentų, mažiausia bendrauj. Tad jaunimui čia buvo ir linksmausia. Kaip viena mergytė savo draugui rašė: "Ot buvo fain!"

Zaidžiančius, dainuojančius, posėdžiaujančius ateitininkus sekė ir kitataučio akis. Čia pravažiuoja nemaža ir turistų. Giedri nuotaka, trykštanti energija, spontaniškai susidariusio choro skambis daina ateitininkų reprezentavo gražiai, Jie čia paliko gerą įspūdį.

Tai mums malonu ir kaip ateitininkams, ir kaip lietuviams.

St. Papartis

Geografų kongresas

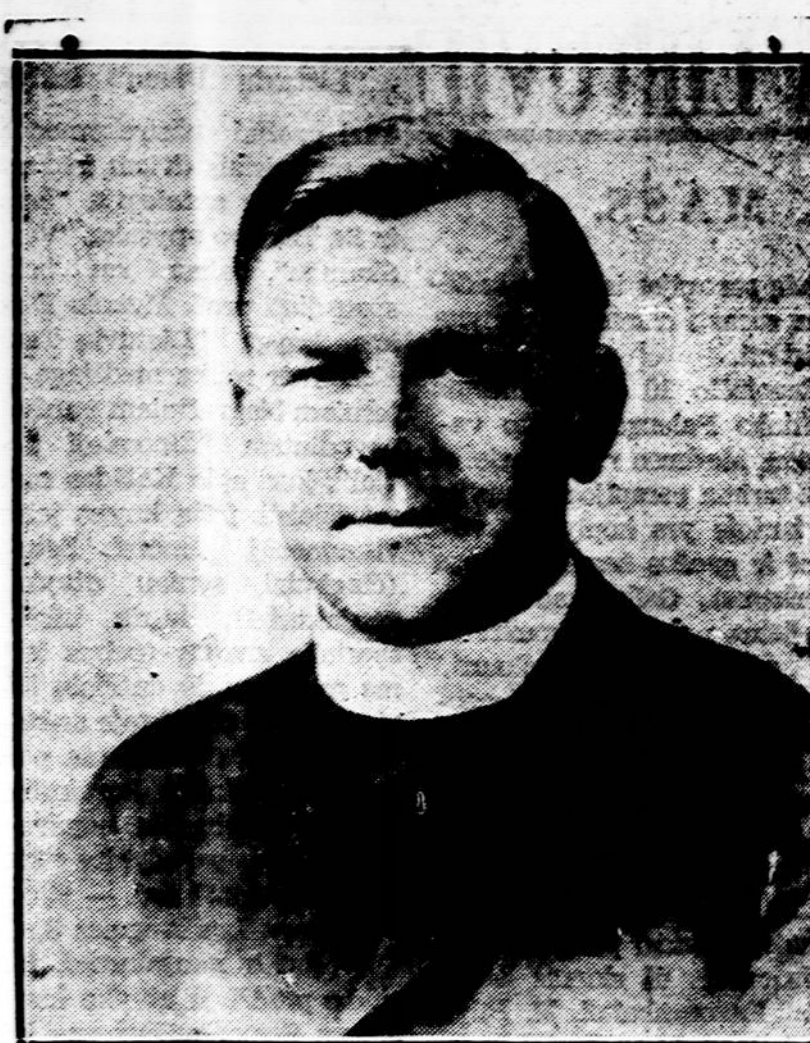
Washington, D. C. įvyko tarptautinis geografų kongresas, kurs baigėsi rugpjūčio 15 d. Iš visų 6 kontinentų atvyko apie 1400 atstovų. Lietuvos Geografų Draugiją čia atstovavo prof. K. Pakštis ir prof. V. Vilimas. Dalyvavo atstovai iš 55 kraštų. Nebuvo tik rusų ir jų satelitų.

Malonu prisiminti, kad mūsų kunigai traukė lietuviškas liaudies dainas, kurios atrkėpė daugelio dėmesį. Ten pradėjo spiestis klausytojai.

Taip prabėgo diena, palikdama gražiausius įspūdžius.

Negalime užmiršti tų, kurie rengė šią Lietuvų Dieną. Daug darbo įdėjo Lietuvų Dienos pirmininkas kun. M. Daumantas, o jam talkininkavo kun. P. Česna, kun. L. Peciukevičius, kun. L. Lukšys, kun. Klimas, kun. K. Rakauskas. Visi parapijos veikėjai vienokiu ar kitu būdu prisidėjo, kad tik šventė gražiau praieitų. Lietuvų šventę rengė ir dalyvavo keturių apylinkių visuomenės: Schuykill, Northumberland, Luzerne ir Carbon Counties su savo dvasios vadais ir kitais žymiais asmenimis bei biznieri-

Buvusi

Worcester, Mass., šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. Petraitis, kurio globoj įvyksta šių metų LDS seimas.

BROCKTON, MASS.

• Marija Gertruda ir Marija Aloyza, Nukryžiuotojo Jėzaus Kongregacijos seserys, 25 m. išbuvusios vienuolėmis, prieš porą savaitių gražiai atšventė savo jubilėjų. Iškilmingas šv. mišias atlaikė iš Pomos atvykęs kun. dr. J. Vaišnoras, pamokslą pasakė, kun. A. Janiūnas iš Lawrence, Mass. Iškilmėse dar dalyvavo T. Rėklaitis, M.I.C., T. Vaškas M.I.C., kun. St. Yla, kun. J. Švagždis (vienuolyno kapelionas), kun. A. Klimas, giminės ir pažįstami.

Sesuo Marija Gertruda dabar yra daržininkė vienuolyno sodyje Elmhurst, Pa., o sesuo M. Aloyza lanko Bostono College ir ruošiasi magistres laipsnui.

• Relekeicijas vasarą suvažiavusios seserys nuo rugpjūčio 7 iki 15 d. pravedė T. J. Venckus, S. J., atvykęs iš Čikagos. Relekeicijomis seserys buvo labai patenkintos.

• Marytė Radziukynaitė iš Cambridge, Mass., rugpjūčio mėn. 16 d., padariusi pirmuosius įžadus, priimta į naujokės ir gavo sesers Kazimieros vardą. Bostono arkivyskupo įgaliojimas įžadus priėmė prel. M. Juras, kuris atlaikė iškilmingas mišias ir pasakė pamokslą. Per tas pačias iškilmingas pamaldas atnaujino įžadus S. Perpetua, S. Marija Klara ir S. Ona. Pamaldų pabaigoje visoms įspūdingą pamokslą pasakė T. J. Venckus, S. J., kartu baigdamas ir relekeicijas. Iškilnėse dar dalyvavo kleb. kun. Jr. Virmauskis iš So. Bostono, kleb. kun. J. Juškaitis iš Cambridge, kun. A. Janiūnas, kun. J. Klimas, seselių tėveliai, giminės, pažįstami ir nemažas būrys vienuolyno rėmėjų.

• S. Redempta, S. Jeronima ir S. Joanna rugpjūčio 17 d. (sekmadienį) padarė amžinuo-

sius įžadus, kuriuos arkivyskupo vardu priėmė prel. Pr. Juras.

• Motina Anunciata, naujoji kongregacijos viršininkė, ir motina Ligorija, buvusi viršininkė, buvo nuykusios į South Bend, Ind., į JAV vienuolyno kongresą. Grįžo labai patenkintos ir kongresu ir kelione. Ta pačia proga jos lankėsi ir Čikagoje pas seseris kazimierietes.

• T. Kristanaitis S. J., lietuvių jėzuitų Amerikoje viršininkas, ir T. J. Borevičius S. J., vienuolyno reikalais važinėdami po N. Angliją, rugpjūčio 17 d. buvo Brocktone ir aplankė seserų sodybą.

• Rudens šventė, kaip kasmet, taip ir šiemet, ruošiamą Darbo šventėje (Labor Day, pirmadienį, rugsėjo 1 d.) vienuolyno sodyboje. Seserų rėmėjai daug dirba, kad šventė pasisektų. Visi skiriasi ketina samdyti autobusus ir atvykti su savo svečiais. Jei bus gražus oras, laukiama keleto tūkstančių žmonių.

E. St. Louis, Ill.

Vasaros lietuvių kalbos mokykla

Liepos mėn. buvo surengta liet. tremtinių vaikams vasaros lietuvių mokykla.

Pamokos vyko kasdien prieš pietus. Lankė viso 30 vaikų nuo 5 metų iki 14 metų amžiaus. Mokyklą suorganizavo ir vyresniesiems dėstė kun. I. Urbonas, o mažesniesiems — dar tik čia Amerikoje baigusios liuanistikos mokyklą Vita Čerskutė, Veronika Stančiūtė, Dalia Simanavičiūtė ir Aldona Mogerytė.

Vaikučiai, nežinodami šaltųjų dienų, mokyklą labai uoliai lankė.

Vaikų tėvai liepos 27 d. Jone's parke surengė mokytojams ir vaikučiams šunių gegužinę, kur mokytojams įteikė dovanėles ir gražiai padėjo. Vaikučių motinų vardu kalbėjo Petrikienė, o liet. Tremt. Bendruomenės vardu pirm. A. M. Vaitkus.

Studentų suvažiavimas

Rugpjūčio 23-24 d.d. Chicagoje Lietuvių Auditorijoje įvyksta lietuvių studentų suvažiavimas. Paskaita apie teisingą mūs veiksmų padėtį skaitys prof. M. Mackevičius. Ta proga įvyks meno literatūros vakaras ir visuomenės psitarimas, kaip organizuoti studentams paramą.

LDS seimo programa

LDS seimas prasidės rugpjūčio 24 d. šv. Mišiomis 9:45 šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, 41 Providence St., Worcester, Mass. Šv. Mišias atnašaus tos parapijos klebonas, LDS garbės narys kun. Augustinas Petraitis. Pamokslą pasakys Tėvas Justinas Vaškys, Tėvų Pranciškonų Provinciolas.

1:30 tos parapijos salėje prasidės seimo sesijos šia tvarka:

1. Seimo rengimo komisijos pirmininko žodis.
2. Malda.
3. LDS Pirmininko Prel. Pr. Juro kalba.
4. Prezidiumo ir komisijų pasiūlymas ir jų rinkimai.
5. LDS apskričių ir kuopų atstovų patikrinimas.
6. Centralinių organizacijų atstovų sveikinimai.
7. Dr. A. Šerkšno paskaita — Darbininkų klausimas. Po pakaitos diskusijos.

Vakare apie 6 val. parapijos salėje Seimo Rengimo Komisija ruošia vaizės atstovams nemokamai, o viešnios ir svečiai galės dalyvauti, užsimokėję mokestį.

Rugpjūčio 25 d. — pirmadienį

Rytą šv. Mišios už mirusius ir gyvus LDS narius. Po pamokslų pusryčiai. Apie 10 val. ryto parapijos salėje 41 Providence St., Seimo posėdis. Seimo sesija prasidės malda, po to:

1. Atstovų patikrinimas.
2. Praeito Seimo protokolo skaitymas ir jo priėmimas.
3. LDS Centro Valdybos raportas.
4. Naujų pasiūlymai.
5. Rezoliucijos, jų skaitymas ir priėmimas.
6. Sveikinimai.
7. LDS Centro Valdybos rinkimai.

Seimas užbaigiamas malda ir himnais.

Prel. Pr. Juras,
LDS Centro Valdybos Pirmininkas
A. F. Kaežys, Sekretorius

BALTIMORE, MD.

Lietuvių ir kitų tautų diena

Sekmadienį, rugsėjo (Sept.) 7, nuo 12 val. dieną, Gwynn Oak Parke, bus Visų Tautų Diena, kurioje dalyvaus ir lietuviai. Pakviestos tautų ambasados Washingtono pateikti savo eksponatus. Tarp kitų ir Lietuvos pasiuntinybė Washingtono sutiko išstatyti savo lietuviškus eksponatus Atstovybų paviljone.

Lietuvių dainų programai vadovaus Lelija Bakerckienė, dalyvaujant ir naujiems "Dainos" dainininkams. Ji paskui vadovaus ir visų tautų dainininkų bendro choro dainoms.

Lietuvių skyriaus komitete dirba Lelija Bakerckienė, Albertas Juškevičius (Lithuanian Melody Time), Klemensas ir Elenora Andreikai, Birutė ir Gražina Čiaplikaitės, Ona Karasiene, Jonas Kairis, Marijona Jurksaitė ir kiti.

AMSTERDAM, N. Y.

Skaudi katastrofa įvyko peritą savaitę, kai kun. Petro Jonaitis automobilis paslydo lietuje prie Cazenovia, N. Y. Kartu važiuojęs kun. Jonas Mockus buvo sunkiai sužeistas ir nugabentas į Oneida, N. Y. Ilgoninę. Laimingu būdu kun. Jonaitis liko nesužeistas. Kitoje mašinoje visi keturi keleiviai buvo nesunkiai sužeisti. Abu automobiliai labai nukentėjo. Kunigai buvo tą dieną ką tik pradėję savo atostoginę kelionę, kuri buvo nutraukta nelaimingo įvykio.

Br. Bonaventūra - Tamuliūnas jau eina prie mokslo pabaigos pas lietuvių pranciškonus. Džiugu, kad jam mokslas labai gerai sekasi ir yra vienas iš pirmųjų studentų.

Amerikos Lietuvių Klubas piknikas dėl lietaus buvo atkeltas į pereiną sekmadienį.

Kita sekmadienį, rugpjūčio 24 d., įvyks mūsų parapijos Moterų Pagalbinės Draugijos metinis piknikas, kuris, manoma, sutrauks daug žmonių, nes ši draugija pasižymi savo parama parapijai, mokyklai ir seselėms. Be to, kaip tenka girdėti, jau šią savaitę visi streikininkai grįš prie darbo, tai kartu ir nuotaka bus piknikams palankesnė.

Bernardas Gustas šį rudenį išvyksta į šv. Andriejaus Kunigų Seminariją, Rochester, N. Y., kur pradės mokslą pasirengimui kunigystei. Tenka pažymėti, kad tai bus antras klierikas iš parapijos.

K. B.

NAUJOS PATEFONO PLOKŠTELĖS

Leidykla PASVAISTE išleido dvi naujas, Broniaus Budriūno Vyrų Kvarteto (Detroit, Mich.) įdainuotas plokšteles: SAUKSMAS/ALUTIS ir TEVYNEL/SUBATOS VAKARELI. Kiekvienos plokštelės kaina \$1.75, gi siunčiant paštą po \$2. — Užsakymus siųskite: PASVAISTE, 560 Grant Ave., Brooklyn 8, N. Y.

Prancūzijos dienos
radijo ir televizijos
MENISKA
FOTOGRAFIJA
PORTRETAI,
SEIMOS,
VAIKŲ,
IVAIKŲ PROGU NUOTR.
Jums geriausias salygoms padarys
Vyt. Maželis
būties N.Y. Institute of Photography
605-422 MERRAN ST.
BROOKLYN, N. Y.
Sukamūdi 1467
NY 11217

KUN. STASIO BUDAVO Apsaka

"Varpai Skamba"

naudinga kiekvienam perskaityti. Kaina \$2.50. Gaunama "Darbininko" adms. 680 Bushwick Ave., B'klyn 21, N. Y. ir leidykloj —

"LIETUVIŲ DIENOS"
9201 S. Broadway,
Los Angeles 3, Calif.

E. St. Louis lietuvių vasaros mokykla su savo mokytojais ir globėjais kun. Urbonu.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

LAWRENCE, MASS.

Ruošiamasi jubilėjui

1953 m. gegužės 30 d. sueina 50 metų nuo šv. Pranciškaus lietuvių parapijos įsteigimo. Ruošiamasi šį aukštinį parapijos jubilėjų kuo iškilmingiau paminėti.

Jubilėjaus rengimo komitetą sudaro apie 60 asmenų, kurie savanoriškai ir entuziastiškai žada daug pasidaryti. Rugpjūčio 2 d. vakare įvyko pirmasis komiteto narių posėdis. Pasiskirstyta pareigos.

Jubilėjaus rengimo pirmininku išrinktas Petras Jaskal, o vicepirmininku — Stella Daznauskaitė ir Albina Juozoka. Sekretorė — mok. Adelė Piniūtė.

Jubilėjinio banketo rengimu rūpinsis — Sally Laycock, Violeta Jaskal ir Mary Philips.

Jubilėjaus garsinimą pasiūlymą tvarkyti Marion Sogalo, kuri dirba Lawrence laikraščio "Eagle Tribune" leidykloje.

Svečių priėmimu bei kvietimu rūpinsis Bernice Jaskal, Isabel Zolubos, Albert Blaze-vich, Albina Kvaraciejus ir John Stanevich.

Bažnyčios ir svetainių papuošimą tvarkys Ona Akstinienė, Leonora Švenčionienė ir Ana Kvaraciejūtė.

Programom ir meninei daliai paruošti išrinkti — muz. Algis Šimkus, George Lisauskas, Anna Sogalo, Edvardas Billa, Juozas Blazevičius, Joan Lisauskas, Jonas Valiukonis, Martynas Blazevičius ir Julė Andriukaitė.

Pranas Lalis, Jonas Povilaitis ir Tomas Skucevičius pasižadėjo talkininkauti svetainių paruošimuose. Kun. V. Paulauskui pavesta organizuoti ko-

mitetą parapijos istorijos leidimui surasti ir minimą knygą išplatinti.

Rugpjūčio 10 d. komitetas susirinko Palangoje (taip vadinama Methuen ribose prie ežero turima parapijos vasarvietė, kurioje yra koplyčia, svetainė ir gražus žemės sklypas piknikams). Gaila, kad smarkus lietus neleido komitetui po posėdžio papiknikauti. Prel. Pr. Juras ir p. A. Juozakas buvo pasirūpinę komiteto nariams gardžių užkandžių. Vis dėlto, ir lyjant gražiai praleistos kelios jaukios valandėlės — pasivaissinta, pasikalbėta ir gražiai padainuota. Vieni dalyvavusieji dėkingi prel. Jurui ir p. Juozakui už skirtas lėšas, Stelai Raznauskaitėi, M. Pilypienei, Joan Lisauskienei ir S. Laycock už gardžius paruoštus užkandžius, o Petrai Raznauskui už mielą pastogę, kurioje nuo lietaus galėjo pasislėpti.

Grįžo į Lawrence

Mokytoja Adelė A. Pinas mokytoja New Hampshire valstybėje. Paskutiniuosius 9 metus dirbo Auburn, N. H. mokykloje ir vargonininkavo prancūzų parapijoje. Į Lawrence, kur gyvena jos tėta ir globėja Baroniene, sugrįždavo tik savaitgaliais. Nuo šių mokslo metų pradžios ji perkelta arčiau Lawrence į Salem, N. H., ir gyvena visą laiką Lawrence.

A. Piniūtė yra ne tik mokytoja, bet ir gera muzikė, gražiai skambina pianinu ir groja vargonais bei veda chorą. Mėgsta klasikinę muziką kūrinius. Ilgą laiką ji vargonininkavo šv. Pranciškaus bažnyčioje. Sugrįžusi į Lawrence, ji imasi visokių darbų parapijoje. Reikia pažymėti, kad p. Piniūtė, nors gimusi ir augusi šiame krašte, bet labai gražiai kalba lietuviškai, moka lietuvių kalbos gramatiką ir mėgsta lietuviškąją dainą.

PHILADELPHIA, PA.

Didelis parapijos piknikas

Sekmadienį, rugpjūčio 24 d., Mikelaičio gražiame sode įvyks šv. Andriejaus parapijos piknikas, pasilinksminimas jauniems ir seniems. Bus įvairių užkandžių ir gėrimų. Sokioms gros labai smagus orkestras. Visas pikniko pelnas skiriamas apdegusiai bažnyčiai taisyti.

Todėl maloniai kviečiame parapijiečius ir apylinkės lietuvius, senus ir jaunus, atvykti į šį didelį šv. Andriejaus parapi-

"Lietuvių Dienų" leidykla,

kuri gražiai užsirekomendavo su pirmaisiais dviem leidimais — poezijos antologija "Žemė" ir St. Būdavo apysaka "Varpai Skamba", dabar jau baigia spausdinti prof. Mykolo Biržikos knygą "Lietuvių Tautos Kelias" ir renka medžiagą platesniam biografiniam vardymui, pavadintam "Žinomieji lietuviai", kuri apie Kalėdas manoma išleisti. Į šią knygą įeis tie visuomenės žinomi lietuviai (čiaigimiai, seniau atvykę ir naujakuriai), kurie užpildys specialią anketą (nebus išdoma medžiaga iš antrinių šaltinių, net dar patiektoje anketoje medžiaga bus siunčiama pataisyti jau surinkta korektūra). Kas tu anketų dar negavo ar kur mudėję, parašykite "Žinomieji lietuviai" red. — 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

Svečiai ir naujakuriai. Rugpjūčio pradžioje atvyko kanau-ninkas Steponavičius pas broį Juozą Steponavičių. Glendale, Calif., ir muzikas Juozas Stro-lia su sūnumi ir apsigyveno pas Kirilauckus. Taip pat jau čia įsikūrė Papišiai iš Detroit ir Vladas Kondratavičius iš New York ir Mačioko šeima.

Juozas Kojelis, iš Chicago, Ill., kuris šių metų pradžioje įsikūrė Los Angeles, yra pakviestas į Lietuvių Dienų redakciją. Dabar "L. D." red. sudaro: J. Vitėnas, J. Kojelis, M. Starkus ir dail. P. Puzinas.

Rugsėjo mėnesio "Lietuvių Dienų" numeris

Žemės drebėjimas, įvykęs liepos 21 d., kai buvo spausdinamas "Lietuvių Dienų" rugsėjo mėn. numeris, nepadarė jokių nuostolių nei nuosavai spaustuvei nei redakcijai.

Šiame numeryje vyrauja Chicago lietuvių veikla — labai daug nuotraukų iš Dariaus Girėno veteranų posto, Lietuvių Prekybos Buto, Dainavos choro, dailės parodos, liet. rašytojų klubo ir k. Taip pat telpa nuotraukų iš New Yorko, Kanados, Australijos, Vokietijos ir kitų

vieta lietuvių gyvenimo. Iš straipsnių paminėtina "Tautinė Garbė", "Lietuvos partizanai puola Vilniaus fortus", Myk. Vaitkaus prisiminimai apie dabartinius bolševikų vadus ir pradėta spausdinti Manerheimo atsiminimai. L. D. galima užsakyti nuo bet kurio mėnesio, prisiunčiant adm. \$3.00 metinę prenumeratą (adresas — 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.). "Lietuvių Dienos" — tai tikras lietuvių veiklos albumas, nes kiekviename numeryje telpa virš 40 aktualių nuotraukų.

Cleveland, Ohio

Moterų Labdarybės Draugija rugpjūčio 17 d. nauj. parapijos sode surengė pikniką, kurio pelnas skiriamas bažnyčios altoriui įrengti. Atsilankė nemaža žmonių.

Kun. V. Dabušis ir kun. A. Račkauskas, baigdami atostogas pakeliui į New Yorką, rugpjūčio 14 d. buvo sustoję Clevelande bičiulių ir pažįstamų aplankyti.

Tautinės Sąjungos skyriaus 20 narių pasiūlymą išlaikyti vieną Diepholzo lietuvių gimnazijos mokėtoją. Mokytojų taryba paskyrė jiems I kl. mokėtoją Al-ma Lacytę, R. katalikų tikybos, gim. 1940 m. vasario 27 d. Tauragėje.

V. Muliošis išvyko į kariuomenės apmokymo stovyklą Marylando valstybėje. Jo brolis taip pat tarnauja JAV kariuomenėje ir dabar yra Vokietijoje.

Spaudos kioskas, vedamas V. Rocevičiaus, po vasaros atostogų vėl atidarytas šv. Jurgio parapijos salėje po lietuviškos sumos iki 1 val. Gaunamos visos lietuviškos knygos, žurnalai ir kita lietuviška spauda.

A. V.

SHENANDOAH, PA.

Ruošiasi vykti į seimą

Juozapo Marijos Vilos Rėmėjų skyrius rengiasi važiuoti į Vilos Rėmėjų Seimą rugpjūčio 24 d. Jau pasamdė 3 ar 4 specialius autobusus.

Iš New Philadelphia išeis, rodo, du autobusu, o iš Mt. Carmel — vienas. Delegatų ir svečių susirinko ir iš kitų liet. kolonijų, k. a. Easton, Minersville ir t.t.

Vadinas, iš kietųjų anglių rajono bus apie 7 autobusu, o iš pačios Philadelphia bus apie 4 ar 5, nes daug yra Vilos Rėmėjų iš šv. Kazimiero, šv. Andriejaus, šv. Jurgio ir šv.

Reikalingas vargonininkas-vienungis. Prašome kreiptis į Holy Trinity Rectory, 53 Capitol Avenue, Hartford 14, Connecticut.

Dayton, Ohio

Naujas medicinos daktaras Šiomis dienomis Dr. Romualdas Gineitis, prieš kiek laiko išlaikęs Ohio State Universitete (Columbus, Ohio) nustatytus egzaminus, gavo leidimą verstis medicinos praktika. Iki šiol Dayton, Ohio, lietuvių medicinos gydytojo dar nėra turėjęs. Dr. R. Gineitis medicinos mokslą baigė 1944 metais Vytauto Didžiojo Universitete, Kaune, o daktaro laipsnį įsigijo Tuebingen'o universitete, Vokietijoje. Gyvendamas Vokietijoje, buvo Ingolstadt'o stovyklos gydytoju, atvykęs į JAV-bes

dirbo Daytono Good Samaritan ir St. Elizabeth ligoninėse. Kurį laiką, kaip jis pats prasi-tarė, dirbsias pas kitą gydytoją, o vėliau atidarysias savo kabineta.

Ponia J. Gineitienė yra dantų gydytoja, tačiau jaunoji seimynėlė yra pririšusi ją prie namų. Gineičiai augina 3-jetą dukrelių, iš kurių vyriausioji yra jau įkopusi į antrąjį pradžios mokyklos skyrį.

Abu Gineičiai yra ateitininkai, o taip pat priklauso ir Lietuvos Vyčių organizacijai. Ta proga daytoniečiai linki Dr. R. Gineičių sėkmės profesiniame darbe.

O. K.

Telephone: DEARBORN 2-0819
TO PLACE HELP WANTED ADS.
Ask For Ad Taker

Help Wanted—Male and Female

CORRUGATED—EXPERIENCED SLITTER OPERATORS PRINTER SLOTTERS OPERATORS HELPERS & BUNDLERS

Steady Work — Good Working Conditions
BONUS—PREMIUM FOR NIGHT WORK
Paid Hospitalization — Paid Vacations
CAFETERIA PLANT

Industrial Container and Paper
Corporation
1717 W. 74th STREET

GIRLS — Work Close To Home SENTINEL RADIO CORP.

2100 Dempster St., Evanston, Ill.
Needs GIRLS-WOMEN 18-40

For light assembly work. Good starting wages. Automatic increases. Excellent working conditions. Insurance and hospitalization benefit. Modern cafeteria. Work in Evanston's most modern plant with a congenial group of co-workers.

SPECIAL BUS FROM HOWARD ST. DIRECT TO DOOR.

Apply to
PERSONNEL OFFICE OR CALL MR. WAARICH
UNiversity 4-2400 or AMBassador 2-2220
for appointment

DEMESIO MOTERIMS

nuo 18 iki 45 metų amžiaus.
Kosmetikos ir kvepalų krautuvių
svarus ir pėlinas darbas.
Tea and Coffee periods laisvi.
Nemokama uniforma ir daug tar-nautojų teisių.

Dana Manufacturing
Company
2161 N. CALIFORNIA

Newark, N. J.

Antrasis ir paskutinis šiais metais linksmas Newarko lietuvių parapijos piknikas įvyks rugpjūčio 24 d. Lietuvių Laisvės Parke, Linden, N. J.

Pikniko pradžia 2 val. Gros puikus orkestras. Bus daug įvairių laimėjimų. Piknike bus gera proga susitikti su kaimynais ir pažįstamais iš tolimesnių vietų, skaniai pasivaissinti, išsigerti puojančio alučio, nes veiks turtingas bufetas. Jaunimui paskutinė proga atvirame smagią pasišokti. Kviečiame visus Newarko parapijiečius ir toliau gyvenančius lietuvius paskutiniam parapijos parengime atsilankyti.

Rengėjai

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

transliuoja iš stiprios radijo stoties

WLOA

1550 KYLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1:30 iki 2:00 val.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

Šeštadieniais 2 val. popiet.—WWRL 1600 kc—5000 w.

GYVUOJA PER 23 METUS

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai, šokiai ir t.t. Vestuvės, puotos, būdai pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVERgreen 4-9293

J. P. GINKUS AD. JEZAVITAS J. VALAKAS
Direktorius Muzikos Dr. Prancišius Dr.

SVENTO KAZIMIERO SESERŲ RĖMĖJŲ PENNSYLVANJOJ

ANTRASIS SEIMAS

Rugpjūčio-August 24, 1952

JUOZAPŲ MARIJOS VILOJE

Newtown, Pennsylvania

Dalyvaudami šiame seime linksmai praleisite laiką ir paremsite labdarinius ir kultūrinius tikslus.

Kviečia Rengimo Komisija

MOTERŲ DRAUGIJA

RUGPJŪČIO 31 D., 1952 m., SEKMADIENĮ,

rengia

P I K N I K Ą

Naujosios Parapijos Sode

18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio

Pelnas skiriamas naujam altoriui įrengti.

PRADŽIA 2:30 VAL. P.P. JEJIMAS 50 CENTŲ

Pirmininkė Emilija Šimkevičiūtė

Ar Jūs esate
vienas jų,

... kurie yra ištikimi, jog mes čia esame visados pasiruošę padėti Jums asmeniuiose ir Jūsų prekybos reikaluose su paskolomis, specialiomis sąskaitomis ir daugybe kitų įvairių patarnavimų.

"The oldest Savings and Loan Ass'n in Chicago Heights"

CITIZENS FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1542 HALSTED ST. CHICAGO HEIGHTS, ILL.

EARN AND SAVE

All Accounts Insured Federally up to \$10,000

CITIZENS FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1542 HALSTED ST., CHICAGO HEIGHTS, ILLINOIS.

Dept. L

Enclose
Name
Address
City
State

Lig laikui puodas vandenį neša. Šitas puikūs tiesių linijų automobilis, vairuojamas brito Gardnerio, skriejo 160 mylių greičiu lenktynių lauke Bonneville Salt Flats, Utah. Bet staiga automobilis neteko pusiausvyros, tvjojo į krypties rodiklį ir nuriudėjo per aikštę, susidūręs stiklus, susisprogdinęs padangas. Kai mechanikai tacho automobilį, pats vairuotojas braukia nuo veido kraują. O jis buvo pasiekęs aštuonis lengvųjų mašinų greičio rekordus neoficialiose tarptautinėse lenktynėse.

SPORTAS

Žingsniai tvirtėja

ANT. BAGDZIČNAS

Po blankaus pasirodymo pereita savaitę prieš ukrainiečius (1-2), mūsų futbolo vienuolikė rugpjūčio 16 d. parodė visiškai kitą veidą ir patenkino išspausčius futbolo žiūrovus 95%. Kodėl ne visu šimtu procentų? — paklaus skaitytojas. Mat, vienuolikės sudėtyje yra dar kelios spragos, kurias pašalinti šiuo metu nėra taip lengva. Ir šiose rungtynėse nesimantė Kalasinsko, kuris dar neatsigavo po sužeidimo praėjusio sezono. Jegerio ir Adamovičiaus. Pastarasis žada pasitraukti iš aktyvaus futbolo žaidimo. (Ar ne per anksti, Vladimir?)

Vienam geriausių New Yorko teisių Moore lietuvių vienuolikę pristatė šios sudėties: Bagdanas, Modzeļauskas, Ch. Simonavičius, Steponavičius, Saldaitis, Granado, J. Simonavičius (antram kėliny Vaitkevičius), V. Kligys, (antram kėliny St. Kligys), Sabaliauskas, J. Jukabai-

SACHMATAI

Veda K. Merkis

Pasaulio pirmenybėse Helsinky dalyvauja 25 tautos, suskirstytos į tris grupes. Iš kiekvienos grupės į baigiamą etapą po 3 pirmiausias komandas.

Šiuo metu eina didžioji kova grupės dėl patekimo į baigiamą.

A grupėje trys pirmieji jau aikštės būtent: Argentina (Najdorf, Balbochan, Elisases, Pilnik), Vakarų Vokietija (Techner, Schmid, Pfeiffer, Reilstab) ir Českoslovakija. Toliau rikiuojasi šitaip: Anglija, Danija, Cuba, Saar, Island ir Luxemburg.

Iš G grupės į baigiamą pateks Švedija (Stolz, Skold, Lundin, Danielson), Jugoslavija (Gligoric, Dr. Trifunovic, Babar, Pire) ir Vengrija. Kitų eilė tokia: Rytų Vokietija, Austrija, Brazilija, Italija ir Norvegija.

C grupėje pirmiausia Sovietų Sąjunga (Keres, Smyslov, Bronstein, Geller) ir JAV (S. Reshevsky, L. Evans, R. Byrne, A. Bisgnier). Dėl trečios vietos stipriai varžosi Suomija, Olandija ir Israelis. Toliau seka Lenkija, Šveicarija ir Graikija.

Amerikos komanda sužaidė šitaip: su Olandija 1½-2½, Israeliu 4-0, Suomija 1½-2½, Graikija 4-0, Šveicarija 4-0 ir Lenkija 1½-1½ (1 atidėta). Beliko vienas susitikimas su Sovietų Sąjunga.

Suomija stebina pastulį. Jų komanda iškėlė Ameriką 2½-1½, (3 lygiomis ir laimėjimas prieš Bisguier), be to išplėš 1½, taško iš Sovietų S-gos (Beek iškėlė Keresą ir antrojo lentos lygios (1 Smyslov) ir turi gerų viltų patekti į pirmenybių baigiamą.

F. Vaitonis nugalėjo F. R. Andersoną. Kanados meistras Povilas Vaitonis, besirengdamas tarptautinėms rungtynėms Švedijoje, turėjo 6 partijų matčią su stipriuoju jo varžovu Kanadoje F. R. Andersonu (Ontario meistras ir 2 vietos laimėtojas Kanados pirmenybėse). Vaitonis laimėjo matčią santykiu 4½-1½. Tai puiki pasekmė.

Amerika gali neturėti dalyvio tarptautinėse rungtynėse Švedijoje, nes Larry Evans ir R. Byrne, kaip skelbiama spaudoje, turėsia grįžti į JAV po užbaigtų rungtynių Helsinky.

K. Merkis laimėjo 1951 metų Grand National korespond. turnyro pirmąjį ratą, surinkęs 6-1 taškų. Merkis iškėlė K. Allured, C. Nickerson, M. Doelling, Capt. V. Kelly, H. Sargent ir Dr. L. Cash. Pralaimėjo prieš M. Kopatz.

pirmuosius žingsnius, jau įkopė į 12-os stipriausių New Yorko vienuolikių grupę. Tai nuopelnas tų žmonių, kurie ir sekmdienio poilsį pakeitė darbu ir ta darba skiria Tau, mėlai skaitytojau, skiria Lietuvos garbei. Stiprink juos moraliai, padėk materialiai. Kiekvienas Tavo, mėlai skaitytojau, paauskotas doleris padės Sporto Klubui išlaikyti tinkamą plotmę, padės kiekvienam sportininkui, kuris viska, kaip ir Tu, skiria Lietuvos ir lietuvių vardo garšimui. Tenelieka šis prašymas tyruose šakiančiojo balsas.

Lietuvių Rezervinė-Peru 3-2 (2-2)

Lietuvių rezervinė vienuolikė pradėjo sezoną draugiškėmis rungtynėmis ir nelauktai pasiekė prieš jūrius pietų Amerikos atstovus 3-2 laimėjimą. Klampioje Stenway aikštėje mūšiskiai: Abramikas (ar ne staigmena skaitytojams?) Lapurka, Ubarevičius; Skobeika, Dauska, Kondratavičius; Atkočius, Saldaitis, Bagdžiūnas, Beleckas sukojo gūną ambicingai ir Saldaitis, Bagdžiūno Belecko įvarčiais išplėšė pergalę.

Real Estate

BAYSIDE

NAUJAS — ATIDALYTAS DVIEI SEIMOMS MČRINIS ir ARMENINIS NAMAS. Pirmame aukšte 6 kamb. ir vonia, antrame — 4 kamb. ir vonia. Didelis rūsys, erdvūs kambariai tinkuotomis sienomis, aliejiniai apšildymai. Labai moderniška virtuvė, Geriausia Long Island rezidencinėje vietoje, netoli mokyklų, krautuvų ir labai patogus susisiekimas. Kaina \$23,900. Modelinis namas — 209th St. ir 49th Ave. kampe. ELMWOOD HOMES, INC., Phone LA 8-3838.

BAY RIDGE — \$17,000. Beautiful farm, 8 rms., modern, clean, all improvements, extra large plot & basement, expensive glass chandeliers, oil heat, venitian blinds, wool carpeting on steps. So many extras, near shopping, schools, church, transit. — sacrificing. See today! Call all day Sunday or before 12 weekdays.

BE 2-7709

Help wanted—Male and Female

MAN WANTED

Familiar with body Work on Refrigerators, Washing machines, must be experienced. 40 hour week. VIM ELECTRIC, 325 Gold St., Brooklyn N. Y.

WELDERS

All around men to work on aluminum Truck and Trailer Bodies. High pay. Steady Work. BILTWEEL BODY CO., 520 Morgan Ave., Brooklyn, EV. 8-4363

BUSINESS OPP.

HARDWARE STORE

Metallo prekių, dažų, elektrinių daiktų, įvairių vamzdžių, ir namams reikmenų, galite pirkti UNION TURN PIKE, 2 rent — Income Apts. Near o Store. Stokuklinga vieta pasirinkimui įvairių reikmenų vyrams ir šeimoms. Telefonas Ho 5-8917

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVIČIUS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.
Tel. MAIN 4-2329

Priėmimo valandos:

Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.

Šeštadieniais 10-12 ryto ir susitarus.

Ofiso tel. GLENMORE 5-3094

Namų tel. GLENMORE 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., šeštad. 10 iki 3 p.p.

Išskyrus ketvirtadienius ir šventadienius

Ofiso tel. LEXINGTON 2635

Namų tel. FOREST 8212

S. Ankudas (Ankudavičius) M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

910 W. Lombard Street, Baltimore 23, Maryland

Priėmimo valandos: 10-12 ir 7-9 p.p. pirmadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais. Kitomis dienomis pagal susitarimą.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslių, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atsiriškite kambariai vyrams ir moterims.

Dr. S. Chernoff

223 — 2nd Ave., N. Y. C.
(Cor. 14th St.)

Tel. GRAMERCY 7-7697

Astrūs ir choniški susirgimai gydomi penicilinu, oda, horthoni. Kraujo ir slaugimo tyrimai.

Ofiso valandos: kasdien 10-6:45
Šeštadieniais 10-1.
Sekmdieniais žėdaryta

Tel. EVERGREEN 7-4335

Stephen Aromiskis

(Armakauskas)

Graborius - Balsamuotojas

Moderniška Kopyčia

423 Metropolitan Ave.

Brooklyn, N. Y.

Tel. STAGG 2-5043

Matthew P. Ballas

(Bieliauskas)

FUNERAL HOME

M. P. Ballas — Direktorius

Alb. Baltrūnas — Balton

Reikalų Vedėjas

660 Grand Street

BROOKLYN, N. Y.

NOTARY PUBLIC

EVERGREEN 8-9770

Joseph Garszva

Graborius - balsamuotojas

231 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

PARDUODAMI NAMAI

PIGGS, GERI, GEROJE VIETOJE

RIDGEWOOD — 6 šeimoms mūrinis namas, šviesūs kambariai;

CYPRESS HILL 3 šeimoms, tušti kambariai; WOODHAVEN 2 šeimoms medinis namas, abudu aukštai

(floral) tušti pirkėjui; EAST NEW YORK — kampinis namas su salūnu, restoranu ir 2 šeimoms viršuje

tušti kambariai. Gera progą, kas nori išsigyti namą ir būdą, nes parduodamas ir būdas. Vieta gera, lietuvių aplinkoje.

J. VASTONAS

REALTY and INSURANCE

3225 Fulton St. Brooklyn, N. Y.

Tel. AP. 7-2799

William J. Drake

(DRAGUNAS)

LIETUVIS ADVOKATAS

85 - 03 WAREHAM PL.

JAMAICA, N. Y.

Tel. JAMAICA 3-7722

Palaikykite ir paremkite tuos

biznierių ir prekybininkus, kurie skelbiai "Darbininke."

SHALINS

(Shalinskis)

FUNERAL HOME

AIR CONDITIONED

84-02 Jamaica Ave.

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiamas garbingas laidotuvas

Koplyčia suteikiama nemokamai

visose miesto dalyse.

LAIKOTUVŲ DIREKTORIAI:

F. W. Shalins ir J. B. Shalins

Tel. VIRGINIA 7-4499

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond

Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomuojuame kambarius

ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose

greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.

Tel. VIRGINIA 7-1896

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sūnus

FUNERAL HOME

254 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVIČIUS

Laidotuvių Direktorius

Tel. South Boston 8-2590

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

So. Boston, Mass.

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

Tel. PA. 7-0402-M

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY

South Boston, Mass.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas

Graboriai ir Balsamuotojai

Patarnavimas dieną ir naktį.

Koplyčia šermentis dykal.

NOTARY PUBLIC

Tel. SO 8-6815

500th Boston 8-2600

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja

Maistinga Gyduolė

yra mišinys riešutų,

uogų, šaknų, ir

lapų; ji yra varto-

jama nuo visokių

nerviškų ligų ir

nerviškų galvos skaudėjimų,

nuo šalčių ir lytiško silpnumo,

greito pavargimo, gera nuo inkstų

(kidneys) ir dėl visokių

vidurių nesveikimų — išstver-

mingas maistas ir stimuliuojantis

tonikas. Nežiūrint kokia li-

ga sirgtumėt, šitame mišiny y-

ra pastiprinimų. Vartojama ar-

batos formoje. Svaras \$8.00,

pusė svaro \$4.00, ketvirtis sva-

ro \$2.00.

Prisiunčiam į namus.

ALEXANDER'S CO.

414 West Broadway,

South Boston 27, Mass.

SAVE TIME MONEY WORK with York Heat

Mes instaliuojame visokios rūšies žibalinį (aliejinį) šildymą. Nereikia nešioti pelenų semtuvų. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE

OIL BURNER and HEATING SERVICE

520 MAIN STREET BROCKTON, MASS.

Tel. 2608

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdama anglius ir aliejų.

Parduodame

Ledą-Anglius-Coke-Aliejų-Oil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.

27 Lawrence St., Brockton, Mass.

Tel. 189

LIETUVIŲ RADIO KORPORACIJA

502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. So. 8-0489

Lietuvių Radio Korp. programa per stotį WBMS, 1090 kilocycles, 9:30 iki 10:30 val. ryte sekmdienį bus skanti:

- 1—Falcens Radio Orkestra
- 2—Jaunametės Skantės
- 3—Magdūtės Pasa

Po programai, malonėkit parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WBMS Lithuanian Program, Shelton Hotel, 91 Bay State Rd., Boston, praesdami savo išpūdius, o biznio reikalais rašykite radio ofiso adresu: 902 East Broadway, So. Boston 27, Mass. Aciu. Steponas Minkus

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA

WESX—1230 kilocycles—Marblehead-Salem, Mass.

Kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio įvyksta Lietuvių Radio Valandos programa. Lietuviškos liudies dainos, muzikos, dalykai, kalbos, sveikinimai, pranešimai plaikia oro bangomis ir visą klausytojų namus.

Jeigu norite ka nors pasveikinti ar paskelbti, tai siųskite savo pranešimus pastu arba asmeniškai pridokite programos vedėjui ANTONI F. KNEIZIUI, arba skyriniuose šiais adresu:

LITHUANIAN RADIO HOUR

50 Cottage Street, Norwood, Mass.

Skirys: LITHUANIAN FURNITURE CO.

A. ir O. IVASKAI

326 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

Telefonai: NORWOOD 7-1449 ar SOUTH BOSTON 8-4618

KAS SKAITO RAŠO

"DARBININKAS"

UŽSIRASO

SAVE

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
— APJUNGOS —
NEW YORK, 135 WEST 42ND STREET, NEW YORK 36, N.Y.
40 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Aprėiskimo par. gegužinė

Ivyksta šį sekmadienį, rugp. 24 d., Klasčiaus parke. Pradžia 2 val. Idomi programa. Bus įvairūs laimėjimai ir karališkosios šeimos rinkimai.

Maspetho bazaras,

vyksta parapijos salėje 64-25 Perry Ave., gausiais lankomais. Kaip rengėjai informuoja, jis baigiasi ateinančią savaitę. Pratesimo nebus. Rugpjūčio 22 ir 23 dienomis jis atidaromas 7 val., rugpjūčio 24 d. — 4 val. p.p. ir paskutinį vakarą — rugpjūčio 25 d. — atidaromas 7 val.

Vacys Mikalauskas,

New Yorko skautų veikėjas ir Operetės choro narys, rugpjūčio 25 d. išvyksta iš New Yorko į Dėdės Samo kariuomenę.

Anglų k. kursai

New Yorko miesto Suaugusiųjų švietimo Skyriaus organizuojami, keliolikoje vietų pradės veikti rugsėjo 9 d. ir užtruks ligi gegužės 27 d. Smulkesnių informacijų, nurodant adresus, bus paskelbta vėliau.

Dr. Zenonas Prūsas,

sendraugis ateitininkas, šį seš. tadienį — rugp. 23 d. susitaukia su Elzbieta Norvaišaitė. Sutuoktuvės įvyks šv. Patriko bažnyčioje, L. I. Jaunoji yra Amerikoje gimusi ir čia dirba mokytojos darbu.

Dr. K. Ambrozaitis

rugp. 30 d. Angelų Karalienės par. bažnyčioje, Brooklyn, susituokia su Maryte Puplute. Par. salėje vėliau vyks vestuvių puota.

Balto gegužinėje

Ivykusioje rugpjūčio 17 d. Union City, Conn., iš New Yorko dalyvavo nemažas būrys lietuvių, jų tarpe buvo Vl. Brazaitienė su prof. J. Brazaičiu. Ji, tremtyje Vokietijoje ėjusi Balto igaliotinės pareigos prancūzų zonoje, pasakė kalbą, nušviesdama lietuvių tremtinių gyvenimą stovyklose.

Iš newyorkiečių gegužinėje buvo Balto centro tarnautojas J. Valaitis, P. Jurkus, dr. A. Kučas, V. Abramikas ir kt.

Jonas ir Monika-Grigaičiai.

Grigaičiai iš Philadelphia buvo atvykę ir viešėjo pas savo dukras Baniutę Mačiūnienę ir adv. B. Novickienę. Jonas Grigaičius, senas Rygos laikų lietuvių veikėjas, nors jau sulaukęs gilaus amžiaus, ir šiuo metu tebedarbuoja. Jis rašo savo atsiminimus iš Rygos laikų.

Petras Tarvydas

Brooklyne gyvenęs lietuvis ir žurnalistas, parašė dramos kūrinį iš Vilkolakio laikų. Rudenį ji žada statyti Brooklyno dramos studija.

Išvyka laivais

kurią ruošia Tremtinių Draugija, iš New Yorko į gražią vietą — Indian Point, įvyksta rugpjūčio 31 d. Bilietų dar galima gauti Gabijoje, visose lietuvių krautuvėse, laikraščių administracijose ir Brooklyno liet. parapijų raštinėse. Išvykstama 9 val. iš ryto.

Skaudi nelaimė

Ivyko pereitą sekmadienį, rugpjūčio 17 d., grįžtant iš skautų vyčių stovyklos, kai viena mašina staigaus posūkio vietoje paslydo ir atsitrenkė į telefono stulpą. Dvi skautės sunkiai sužeistos, viena lengviau, pats vairuotojas ir kiti, važiuoję toje pat mašinoje, nenukentėjo. Sužeistosios skautės yra D. Nūtautaitė ir A. Dubauskaitė.

J. ir A. Čizauskai,

elizabethiečiai, jau ilgesnis laikas leidžia atostogas Asbury Park, N. J., iš kur siunčia sveikinimų savo pažįstamiems. J. Čizauskas yra ilgametis chorų dirigentas, o jo žmona — dainininkė.

Alekas Vasiliauskas,

iš Brooklyno buvo išvykęs į Detroit, Mich., praleisti savo atostogų. Tenai dainavo Valadkos ved. radijo valandoje ir pakviestas šį rudenį dainuoti radijo koncerte.

Lietuviai legionieriai

Lithuanian Memorial Post 1763 dalyvauja Amerikos Legiono Konvencijoje, kuri vyks New Yorko Madison Square Garden rugpjūčio 24-28 dienomis. Dar šiuo metu nebuvo patirta, kur bus lietuvių būstinė, todėl visi iš kitų miestų atvykstantieji legiono nariai lietuvių kviečiami registruotis pas postą vadą A. Vasiliauską, 258 Wythe Ave., Brooklyne, Tel. EV 7-5435. A. Vasiliauskas, kaip žinia, posto vadu išrinktas iki 1953 m.

Dalyvausime demonstracijose

Sekmadienį, rugpjūčio 24 d., laisvojo pasaulio vengrai rengia savo dideles iškilmes ir demonstracijas. Jomis bus paminėta Vengrijos tautinė šventė — šv. Stepono, pirmojo jų karaliaus, diena. Ši šventė Vengrijoje uždrausta. Laisvajame pasaulyje norima ją padaryti tarpusavio ir kovos už laisvę diena.

Kviečiame joje dalyvauti ateitininkus: moksleivius, studentus ir sendraugius, 4 v. p.p. šv. Patriko katedroje mišparai, vadovaujami kardinolo Spellmano, 5 val. iš 5th Ave. ir 51 St.

Investuokite į MUTUAL FUNDS.

Informacijų reikalaujant kreipkitės į atstovą: ALFONSAS MAZEIKA, c/o Ira Haupt & Co. 111 Broadway, room 515, New York 6, N. Y. Members New York Stock Exchange. Tel. WO 4-6000.

Išnuomojamas 3 kambarių

butas su apšildymu 1 ar 2 asmenims. 105 - 56 - 89 Str., Ozone Park, Brooklyn, N. Y.

Ivyksta eitynės į 57 St., į Carnegie Hall, kurioje 6 val. įvyksta iškilmingas aktas. Įėjimas laisvas.

At-kų sendraugių valdyba

BOSTONO ŽINIOS

Bostono arkivysk. R. Cushing pasiuntė Romai raštą, kuriame pažymi, kad daug jo diecezijos tikinčiųjų norėtų greičiau sulaukti paskelbiant šventuolius pal. Pijų X. Palaimintuoju jis buvo paskelbtas praėjusiais metais. Pijus X žinomas savo šventu gyvenimu ir skatinimu "Viską atnaujinti Kristuje." Jo balsas atsiliepdami tą patį šūkį pasirinko ir ateitininkai.

Katalikų vestuvės per televiziją

pirmą kartą bus matomos ateinančių sekmadienį, rugp. 24 d. 11 val. Vestuvių apeigas atliks ark. R. J. Cushing.

Motina Cecilija,

Jėzaus Nukryžiuotojo Seserų ordeno narė ir šv. Petro parapijos lietuvių mokyklos So. Bostone vyresnioji, aktyviai dalyvauja Bostono arkidiecezijos pedagoginėje veikloje. Rugpjūčio 26 d. Mechanics Building patalpose pradėsima keturių dienų tos diecezijos katalikų mokytojų konferencija, kurioje kalbės daugiau kaip 30 kalbėtojų. Konferencijos rengėjų tarpe yra ir Motina Cecilija. Rugp. 16 d. "Pilot", arkidiecezijos organas, deda fotografiją, kurioje auklėjimo klausimais tariasi arkivyskupijos mokyklų superintendantas Msgr. Sherlock, Motina Cecilija ir Kun. Low, krikšč. doktrinos brolijos direktorius. Motina Cecilija pakviesta viena pagrindinių kalbėtojų toje konferencijoje.

Malonu, kad ši lietuvaite vienuolė, gerai kalbanti lietuviškai ir aktyviai besidominti lietuviškais reikalais, kartu aktyviai reikišiai ir visos diecezijos auklėtojų tarpe.

Jėzaus Nukryžiuotojo seselių rėmėjų piknikas įvyksta rugsėjo 1 d. Brocktone. Visi dalyvausime.

Seselės Kotrynos išleistuvės

Ivyko parapijos salėje po bažnyčia rugp. 15 d. vakare. Prisirinko apie 200 žmonių. Pradėdami žodį Razvadauskų šeimos vardu pasakė Pr. Razvadauskas. Programai vadovavo p. Glineckis. Mergaičių choras pagėdijo keletą giesmių. Širdingą žodį lietuviškai pasakė kleb. kun. Pr. Virmauskis, P. M. Januš pagėdijo giesmę. Angliškai gražią kalbą pasakė to paties ordeno narys Petras Bizinkauskas. Smuiku pagriežė Alice Plevokaitė. Širdingą pabaigos žodį pasakė seselė Kotryna (Razvadauskaitė).

Iš Bostono šimet į misijas išvyksta keturios Maryknoll Sisters ordeno narės.

Tiesiai į North Station vėl važinėja jau antra savaitė "streetcarai". Tiltas per įlanką jau pataisytas ir So. Bostono gyventojai neprivalo persėsti važiuodami į miesto vidurį.

Sesuo Gregoria,

šv. Kazimiero seserų kongregacijos narė, dirbanti Scranton, Pa., šimet švenčia 25 metų vie-nuoliško gyvenimo jubilį. Ji yra So. Bostono liet. parapijos klebono kun. Pr. Virmauskio globotinė. Kadangi gerb. klebonas negalėjo nuvykti į su-kaktuvių iškilmes Chicagoje, todėl rugp. 15 d. toji sukaktis buvo atšvęsta So. Bostone. Parapijos bažnyčioje šv. mišias tą dieną atliko kun. Virmauskis, dalyvaujant visiems Virmauskų šeimos giminėms. Per pamaldas gražiai solo pagėdijo Vl. Puškorius, buv. Lietuvos o-peros solistas, dabar esąs var-gonininku Pittsburgh, Pa., taip pat tos šeimos giminaitis.

Gražų pamokslą pasakė pats klebonas kun. Pr. Virmauskis.

Ark. R. J. Cushing,

pasakė reikšmingą kalbą darb. unijos AFL Mass. valst. suva-žiavime.

Ričardui Sandai

padaryta sunki vidurių opera-cija Carney ligoninėje. Ligonis sveiksta jau savo namuose 15 Faunce Rd., Mattapan.

36 altoriaus tarnai

dalyvauja iškyloje Mariana-poly, vadovaujami kun. A. Kontauto ir klier. Bizinkausko. Juos savo mašinomis vežė p. p. Slanina, Gudas, Ambrose, Leš-činskas, Preskenis, Satkevich, Nevaras ir pats kun. Kontau-tas.

Teis. J. Giedraitis

gyv. Harftrode, buvo praeitą savaitę atvykę su šeima į Bos-toną ir lankė čia draugus bei pažįstamus.

Gimė

Rugp. 17 d. pakrikštyta Ona Marija, duktė Florijono ir Ele-onoros (Tiškytės) Janulių, gyv. 23 Cameron St., Dorchester.

Susituokė

Rugp. 16 d. susituokė Jurgis Jurėnas su Maria Frank (iš Vokietijos).

Bayonne, N. J., lietuvių parapijos sodelis, kuriame įvyksta šį sekmadienį šaunus sodaliečių piknikas.

Mykolas Petraitis

dirbęs Hearsey Mfg. Co., prieš kiek laiko susižeidęs nugarą, dabar dirbtuvės gydytojo iš-siustas į Carney ligoninę gydy-tis.

Žmonės nepaisė lietaus

Nežiūrėdami lietaus, į TT. Pranciškonų ruostą Lietuvių Dieną, Kennebunk Port, Maine, iš Bostono išvyko 2 didžiuliai ir plinteliai autobusai.

Radio žinios

Lietuvių Rad. o Korp. rengia-si prie savo metinio "Pikniko po stogu", kuris įvyks puikiam, didžiuliame Brockton Fair Grounds, sekmadienį, rugsėjo-Sept. 28 d.

Piknike linksmins susirinku-sius savo puikiu dainavimu pa-garsėjęs Bostono Lietuvių Vy-rų Choras, vadovaujamas mu-ziko Juliaus Gaidelio. Komite-tas ruošia smagią ir įdomią programą, ir piknikas tęsis linksmai iki vėlumos, o Falcons Radio orkestras pradės groti nuo trečios valandos.

Rep.

Lithuanian Furniture Co. MOVERS —

SO 8-4618

INSURED and BONDED
Local and Long Distance Movers

326-328 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

BAYONNE, N. J.

— Paskutinis šių metų pik-nikas įvyksta šį sekmadienį, rugpjūčio 24 d. gražiamame pa-rapijos sodelyje — 15 E. 23 St., Bayonne, N. J. Pradžia 2 val. po pietų. Rengia moterys soda-lietės ir maloniai kviečia para-pijiečius ir kaimynus atsilanky-ti. Piknikui grįs ir parap. kle-bonas kun. M. Kemėžis, kuris šiuo metu atostogauja.

— Kun. J. Pragulbickas, da-lyvavęs Kunigų Vienybės suva-žiavime Kennebunk Port, Mai-ne, aplankęs bičiulius Kanado-je ir atstovavęs Čikagoje pas-savo gimines, sugrįžo į parap-ją.

— Marijonas Tėvas A. Ma-žukna rugpjūčio mėn., esant

parapijos kunigams atostogose, padėjo parapijos darbe.

— Rugpjūčio 29 d. į mūsų bažnytelę atkeliauja Fatimos Dievo Motinos statula, kuri yra gabenama po visas mūsų vys-kupijos bažnyčias.

— Lietuvių Vyčių kuopa pa-aukojo 150 dol. spalvotam baž-nyčios langui, kuriame bus šv. Kazimiero ir Vyties paveikslai. Šis langas bus įdėtas Vyčių 61 kuopos 25 m. sidabrinio jubilė-jaus proga. Vyčių kuopa savo atstovus siunčia į Lietuvos Vy-čių seimą, kuris įvyks rugsėjo 12 - 14 d.d. Dayton, Ohio.

E K R A N A S

VIDUDIENIS. "High Noon".

Jei filmas nepalieka žiūrovo tik šaltai stebėti įvykių eigos, bet sugeba įtraukti jį į keliamų klausimų svarstymą, — toks filmas stovi jau gerokai aukščiau virš vidutiniškumo. "Vidu-dienį" drąsiai galime priskirti prie pačių pirmųjų filmų, ir, atrodo, nebus nieko nuosta-baus, jei jis varžybose dėl šių metų Oscaro medalio bus rimčiausias konkurentas. Šiame filme pagaunamieji vaizduoja-ma gyvenime pasitaikanti ne-maloni tiesa, kad nelaimės at-veju dažnai ir geriausi draugai

palieka žmogų vieną patį. Veiksmai vyksta kažkur "lau-kiniuose vakaruose", mažame kaubojų miestelyje. Tačiau tai dar nereikia, kad šį filmą ga-lėtume pavadinti "kaubojųisku". Veiksmui davus ir kitą foną, problemos pasiliktytos pačios. Miestelio maršalas (Gary Co-oper), laimingas ką tik po savo vestuvių, gauna žinią, kad po pusantros valandos ateinančių traukinių atvažiuoja jam at-keršyti prieš keletą metų to paties maršalo į kalėjimą pasodintas banditas. Maršalas ieško pagalbos, bet pavojaus valan-doje visi draugai pasitraukia ir ragina bėgti. Visada lengviau pabėgti, negu pavojų sutikti a-kis į akį. Maršalas vis dėlto pa-sirenka garbingą kovą.

Gary Cooper maršalo vaid-meny sukūrė tikrai įtikinamą vien-šo žmogaus tipą, pareigin-gą savo tarnybos atžvilgiu, drąsų, bet tokiaime tragiškame momente pilną nevilties, ir bai-mės. Kiti artistai taip pat puik-iai derinasi prie visos nuotai-kos. Idomi režisūra patiekia daug iki šiol filmų istorijoje re-tai sutinkamų scenų. Ypatingai pavykęs pats aukščiausias į-tempimo momentas, kai lygiai 12 val. visas miestelis laukia ateinančio traukinio: žmonės bažnyčioje ir smuklėje, laikro-džio tiksenimas, besitęsianti be-galybė bėgiai — žiūrovą tiesiog prirakina prie vietos. Prie tos nuotai-kos sudarymo prisideda ir nuo pat filmo pradžios iki pa-baigos besitęsiantis tas pats muzi-kos motyvas. Idomu dar ir tai, kad pats veiksmas filme vyksta nepetrūkiamai: visi įvykiai trunka maždaug pusantros va-landos — tiek kiek rodomas filmas. Tuo tarpu šis filmas dar teberodomas Mayfair kino te-atre, 7 ave. ir 47 g. kampas.

jb.

STONY BROOK LODGE

Vedėja Pr. Lapienė

Kas mėgsta maudytis jūrų vandenys, žavėtis gamta, džiaugtis lietuviška aplinka, kviečiamas į STONY BROOK LODGE, STONY BROOK, LONG ISLAND. Čia ideali vieta įvairiems pobūviams bei piknikams.

Kambarius atostogoms ir dienas įvairioms išvykoms prašome rezervuoti raštu, adresuojant MRS. P. LAPE, STONY BROOK, L. I., N. Y. Telef. Stony Brook 7-0586

Susisiekimas automobiliais 25 arba 25A keliu; arba iš Jamaica stoties Long Island traukiniu į Stony Brook. Stotyje svečius pasitinka vasarvietės mašinos.

Rugsėjo (September) 1 d.
LABOR DAY

PASKUTINIS DIDESNIS

PIKNIKAS

ŠIAIS METAIS

su įvairia programa bus tikroji

RUDENS ŠVENTĖ

Šv. Mišios ir pamokslas 10 val.
Lietuviški šilti pietūs 12 val.

Brocktono miesto mayoro
C. GERALD LUCEY kalba

Šokiai nuo 4 val. p. p.
Gros AL STEVENS orkestras

Vaikų žaidimai su dovanom 1:30 val.
Dūdų orkestro koncertas 1-3 val.

Providence šv. Kazimiero parapijos
JAUNIMO CHORO koncertas

Visus maloniai kviečia
Vienuolyno RĖMĖJAI